

നിത്യസമർപ്പണം

ब्रह्मवित् आप्नोति परम्

നാരായണാശ്രമതപോവനം

വെങ്ങിണിശ്ശേരി, പി.ഒ. പാറളം, തൃശ്ശൂർ,

കേരളം - 680 575, ഇന്ത്യ.

Nitya Samarpanam(Malayalam)

Published by :
©Managing Trustee
Narayanashrama Tapovanam
Venginissery, P.O. Paralam
Thrissur Dist. Kerala - 680 575
India
Website: <http://www.brahmavidya.org>
email: ashram1@gmail.com

First Edition : May 2011

All rights are reserved. No part of this publication may be reproduced, stored in a retrieval system or transmitted, in any form or by any means, mechanical, photocopying, recording or otherwise, without prior written permission of the publisher.

ISBN: 978-93-80695-08-2

Price: Rs 40/-

Printed at :
Nirmala Offset, Chalakudy

പുസ്തകത്തെപ്പറ്റി ചില വാക്കുകൾ

“ഭാവപൂർവ്വം ചൊല്ലുന്ന കാവ്യത്തിന് അഥവാ പദ്യത്തിന്, എന്നുവെച്ചാൽ ശ്ലോകത്തിനുതന്നെ, മനസ്സിലെ ദുഃഖംനീക്കി ആനന്ദംനൽകാനുള്ള മാസ്മരികശക്തിയുണ്ട്. മാത്രമല്ല പഠിയ്ക്കാനും ഓർമ്മവെയ്ക്കാനും തത്ത്വവിചാരം ചെയ്യാനും അതു സുഗമവുമാണ്. ശ്ലോകമെന്നുള്ള വാക്കിനുതന്നെ അതിനാൽ ശോകത്തെ ഇല്ലാതാക്കുന്നതെന്നാണ് അർഥം.” - സ്വാമിജി.

കഴിഞ്ഞ 6 വർഷമായി ആശ്രമത്തിലുള്ള നിത്യപരിപാടികളിൽ കാര്യമായ മാറ്റംവന്നിട്ടുണ്ട്. ദിനംപ്രതിയുള്ള പലേ ചടങ്ങുകളും പ്രധാനപ്പെട്ട ശ്ലോകങ്ങൾ ചൊല്ലിക്കൊണ്ടാണ് നടത്താനുള്ളത്. തിരഞ്ഞെടുത്ത ഈ ശ്ലോകങ്ങൾ വളരെ ഭക്തിനിർഭരവും ആവേശജനകവുമായ രാഗങ്ങളിലാണ് മാജി ചിട്ടപ്പെടുത്തിയിട്ടുള്ളത്. പ്രത്യേകസ്വരരാഗങ്ങളിൽ സംയുക്തമായി ചൊല്ലുന്ന ഇവ ക്രമേണ ജ്ഞാനയജ്ഞങ്ങളുടേയും, പ്രതിവാരംനടക്കുന്ന സത്സംഗങ്ങളുടേയും മറ്റുചടങ്ങുകളുടേയും ഭാഗമായിത്തീർന്നിരിയ്ക്കയാണ്. പൂജ്യസ്വാമിജിയുടെ ഭക്തന്മാർ പലയിടങ്ങളിലും ഇതു പിന്തുടർന്നുവരുന്നു.

ഇവ ഉൾക്കൊള്ളുന്ന ലഘുപുസ്തകം ഭക്തന്മാർ കുറെ കാലമായി ആവശ്യപ്പെടുന്നു. 1954ൽ പ്രസിദ്ധീകരിച്ചു 90ൽ പുതുക്കിയ സ്തോത്രമാലയിൽ ഇതിലുള്ള പല ശ്ലോകങ്ങളുമില്ല. അതേസമയം ആശ്രമത്തിൽ ജപിയ്ക്കാത്ത മറ്റുചില ശ്ലോകങ്ങൾ അതിലുണ്ടുതാനും.

മാജിയുടേയും, സ്വാമി നിർവിശേഷാനന്ദതീർഥജിയുടേയും ആത്മസംഗീതമെന്ന *ഓഡിയോ സീഡി*യിലെ ശ്ലോകങ്ങൾ ആഴത്തിൽ പവിത്രമായ രീതിയിലാണ് പാടീ

ട്ടുള്ളത്. സ്വയം ഉള്ളിൽ ലയിച്ചുപോകുന്നതിനു ജീജ്ഞാസുക്കളെ സഹായിയ്ക്കണമെന്ന ഉദ്ദേശത്തോടെയാണ് അതിലെ സ്വരരാഗരീതികൾ. അവയ്ക്ക് 1999ൽ പ്രസിദ്ധീകരിച്ച ഇംഗ്ലീഷുതർജ്ജമ ഇപ്പോഴത്തെ ആവശ്യം നിർവഹിയ്ക്കാൻ പര്യാപ്തമല്ല. കാരണം, ആശ്രമത്തിൽ നിത്യം ചൊല്ലുന്നവയിൽനിന്നു കുറെ വ്യത്യസ്തമാണവ.

ഇവിടത്തെ നിത്യപരിപാടികൾക്ക് ആവശ്യമായ എല്ലാ ശ്ലോകങ്ങളുമുള്ള ഈ പ്രസിദ്ധീകരണം കുറെ കാലമായുള്ള ആവശ്യം നിർവഹിയ്ക്കുമെന്നു പ്രത്യാശിയ്ക്കട്ടെ. പ്രഭാതംമുതൽ സന്ധ്യവരെ ആശ്രമത്തിലുള്ള എല്ലാ പരിപാടികളും പ്രതിഫലിപ്പിയ്ക്കുന്നതാണ് ഇതിലെ ശ്ലോകക്രമം.

ഒന്നും നാലും അധ്യായങ്ങൾ സമാധിമന്ദിരത്തിൽ കാലത്തും വൈകീട്ടും കൂട്ടായി ജപിയ്ക്കുന്നതാണ്. 2-ാം അധ്യായത്തിലേതു പുജ്യഗുരുദേവന്റെ പാദങ്ങളിൽ പൂഷ്പങ്ങൾ സമർപ്പിയ്ക്കുമ്പോൾ ചൊല്ലുന്നവയും. 3-ാം അധ്യായത്തിലാകട്ടെ ഭോജനപവിത്രീകരണത്തിനുള്ള ശ്ലോകങ്ങളാണ്. അന്നന്നു പാകംചെയ്ത ഭക്ഷണത്തെ പുജ്യസ്വാമിജി പവിത്രവും ദിവ്യവുമാക്കുന്ന ചടങ്ങാണ് ഭോജനപവിത്രീകരണം.

ഭക്ഷണംകഴിയ്ക്കുന്നതിനു മുമ്പു ജപിയ്ക്കുന്ന മന്ത്രങ്ങളും ഇതിലുണ്ട്. സത്സംഗം തുടങ്ങുന്നതിനുമുമ്പും പരിസമാപിയ്ക്കുമ്പോഴും ചൊല്ലുന്നതും കാണാം. ഇതുവിട്ടുള്ള ഭാഗങ്ങൾ ഈ ലഘുപുസ്തകത്തെ കൂടുതൽ സമഗ്രമാക്കാൻ വേണ്ടിയുള്ളതാണ്.

പരിശിഷ്ടം 1 ലുള്ള 108 അർച്ചനാനാമങ്ങൾ ഡൽഹിയിലെ ദിവംഗതനായ ബാലൻസുബ്രഹ്മണ്യൻ പുജ്യസ്വാമിജിയെക്കുറിച്ച് രചിച്ചിട്ടുള്ളതാകുന്നു. നമ്മുടെ പുജ്യഗുരു

ദേവനു പാദപൂജ ചെയ്യുമ്പോഴൊക്കെ ഈ നാമങ്ങളാണ് ഉപയോഗിച്ചുവരുന്നത്. പരിശിഷ്ടം 2 ഭഗവദ്ഗീത 15-ാം അധ്യായത്തിന്റെ പുനരാഖ്യാനമാണ്. ഇതിന്റെ ഉദ്ദേശം ഭക്തജനങ്ങളെ ഭക്ഷണംകഴിയ്ക്കുംമുമ്പുള്ള സംയുക്തജപത്തിൽ പങ്കെടുപ്പിയ്ക്കുന്നതുതന്നെ.

ഭക്തിപൂർവ്വം നൽകുന്നതാണ് സമർപ്പണം; നിത്യമെന്നു വെച്ചാൽ, പതിവായി, എല്ലായ്പ്പോഴും, എന്നേയ്ക്കുമായി എന്നും. ഇതിൽ ഇങ്ങനെ പതിവായി ഭക്തിപൂർവ്വം സമർപ്പിയ്ക്കേണ്ട പൂജ്യാപങ്ങളാണ് ഉള്ളത്, ഒരിയ്ക്കലും വാടി കരിഞ്ഞുപോകാത്തവ! ഉപയോഗിയ്ക്കുന്നോറും അവയ്ക്കു ഗന്ധവും പ്രകാശവും കൂടുകയേയുള്ളൂ മാത്രമല്ല നമ്മെ കൂടുതൽ ഭാസുരവും പവിത്രവുമാക്കയും ചെയ്യുന്നു.

- സ്വാമി നിർവിശേഷാനന്ദ തീർഥ

വിഷയവിവരം

I	പ്രഭാതപ്രാർഥന	1
II	പുഷ്പസമർപ്പണം	17
III	ആശ്രമാനുഷ്ഠാനങ്ങളിൽ ഉപയോഗിക്കുന്ന മറ്റു ശ്ലോകങ്ങൾ	27
IV	സന്ധ്യാജേനം	31
പരിശിഷ്ടം		
1.	അഷ്ടോത്തരശതനാമാവലി	42
2.	ശ്രീമദ്ഭഗവദ്ഗീത : 15-ാം അധ്യായം	54

I.1 ശ്ലോകങ്ങൾ

വന്ദേ ഗുരുണാം ചരണാരവിന്ദേ
 സന്ദർശിതസ്യാത്മസുഖാവബോധേ
 ജനസ്യ യേ ജാങ്ഗുലികായമാനേ
 സംസാരഹാലാഹലമോഹശാന്തൈ

അന്വയം:

സംസാരഹാലാഹലമോഹശാന്തൈ യേ ജനസ്യ ജാങ്ഗുലികായമാനേ ഗുരുണാം സന്ദർശിതസ്യാത്മസുഖാവബോധേ ചരണാരവിന്ദേ (അഹം) വന്ദേ.

അർത്ഥം:

സംസാരമാകുന്ന കാളകൂടവിഷത്താലുള്ള മോഹം ശമിപ്പിയ്ക്കുന്നതിനു ജനങ്ങൾക്കു വൈദ്യനായിത്തീരുന്ന ഗുരുവിന്റെ, സ്യാത്മസുഖമുണർത്തുന്ന പാദകമലങ്ങളെ ഞാൻ വന്ദിയ്ക്കുന്നു.

മദ്വീയഹൃദയാകാശേ സദാനന്ദമയോ ഗുരുഃ
 ഉദേത്യേ സതതം സമ്യക് അജ്ഞാനതിമിരാരുണഃ

അന്വയം:

സദാനന്ദമയഃ ഗുരുഃ മദ്വീയഹൃദയാകാശേ സതതം അജ്ഞാനതിമിരാരുണഃ സമ്യക് ഉദേത്യേ.

നിത്യസമർപ്പണം

അർഥം:

സദാനന്ദമയനായ ഗുരു എന്റെ ഹൃദയാകാശത്തിൽ എല്ലായ്പ്പോഴും അജ്ഞാനക്കുരിരുട്ടു നീക്കുന്ന അരുണനായി നല്ലവണ്ണം ഉദിയ്ക്കട്ടെ.

**പൃഥ്വി സഗന്ധാ സരസാസ്തമാപഃ
സ്പർശീ ച വായുർജ്ജലിതം ച തേജഃ
നഭഃ സശബ്ദം മഹതാ സഹൈവ
കൂർവന്തു സർവ്വേപി ച മംഗളം നഃ**

അന്വയം:

സഗന്ധാ പൃഥ്വി തമാ സരസാഃ ആപഃ സ്പർശീ വായുഃ ച ജ്ജലിതം തേജഃ സശബ്ദം നഭഃ ച മഹതാ സഹ ഏവ സർവ്വേ ച നഃ മംഗളം കൂർവന്തു.

അർഥം:

ഗന്ധത്തോടെ ഭൂമിയും, രസത്തോടെ ജലവും, സ്पर्ശത്തോടെ വായുവും, ജ്ജലനത്തോടെ അഗ്നിയും, മഹത്തോടൊപ്പം ശബ്ദത്തോടെ അന്തരീക്ഷവും, എല്ലാതന്നെ നമുക്കു മംഗളം ചൊരിയട്ടെ.

**ലോകേശ ചൈതന്യമയാദിദേവ
ശ്രീകാന്ത വിഷ്ണോ ഭവദാജ്ഞയൈവ
പ്രാതഃ സമുത്ഥായ തവ പ്രിയാർഥം
സംസാരയാത്രാമനുവർതയിഷ്യേ**

അന്വയം:

ഹേ ലോകേശ, ചൈതന്യമയ, ആദിദേവ, ശ്രീകാന്ത, വിഷ്ണോ, ഭവദാജ്ഞയാ ഏവ (അഹം) പ്രാതഃ സമുത്ഥായ തവ പ്രിയാർഥം സംസാരയാത്രാം അനുവർതയിഷ്യേ.

അർത്ഥം:

അല്ലയോ സകലലോകങ്ങളെയും ഭരിയ്ക്കുന്നവനേ, ചൈതന്യസ്വരൂപ, ആദിദേവ, ലക്ഷ്മീപതേ, വിശ്വമെല്ലാം വ്യാപിച്ചിരിയ്ക്കുന്ന വിഷ്ണോ, അവിടത്തെ ആജ്ഞയനുസരിച്ചു രാവിലെ എഴുന്നേറ്റ് അങ്ങയുടെ സന്തോഷത്തിനായി സംസാരമാകുന്ന യാത്രയെ ഞാൻ നടത്തിക്കൊള്ളാം.

**പ്രാതഃ സ്മരാമി ഹൃദി സംസ്ഫുരദാത്മതത്ത്വം
സച്ചിത്സുഖം പരമഹംസഗതിം തുരീയം
യത്സ്വപ്നജാഗരസുഷുപ്തമവൈതി നിത്യം
തദ്ബ്രഹ്മ നിഷ്കലമഹം ന ച ഭൂതസംഘഃ**

അന്വയം:

ഹൃദി സംസ്ഫുരത് ആത്മതത്ത്വം, സച്ചിത്സുഖം, പരമഹംസഗതിം, തുരീയം, യത് സ്വപ്നജാഗരസുഷുപ്തം അവൈതി തത് നിത്യം നിഷ്കലം ബ്രഹ്മ പ്രാതഃ (അഹം) സ്മരാമി, തത് ഏവ അഹം ഭൂതസംഘഃ ന.

അർത്ഥം:

ഹൃദയത്തിൽ വിളങ്ങുന്ന സച്ചിദാനന്ദസ്വരൂപവും, പരമഹംസഗതിയും, തുരീയമെന്ന സ്വപ്നജാഗ്രത്സുഷുപ്ത്യവസ്ഥകളെ അറിയുന്ന നാലാമത്തേതും, നിത്യവും കളങ്കരഹിതവുമായ ബ്രഹ്മത്തെ ഞാൻ രാവിലെ സ്മരിയ്ക്കുന്നു. ബ്രഹ്മംതന്നെ ഞാൻ, പഞ്ചഭൂതസംഘാതമല്ല.

**പ്രാതർജ്ജാമി മനസോ വചസാമഗമ്യം
വാചോ വിഭാന്തി നിഖിലാ യദനുഗ്രഹേണ
യനേതി നേതി വചനൈർനിഗമാ അവോചുഃ
തം ദേവദേവമജമച്യുതമാഹുരഗ്ര്യം**

നിത്യസമർപ്പണം

അന്വയം:

(അഹം) പ്രാതഃ മനസഃ വചസാം അഗമ്യം,
യദനുഗ്രഹേണ നിഖിലാഃ വാചഃ വിഭാന്തി, നിഗമാഃ യത്
ന ഇതി ന ഇതി വചനൈഃ അഭവോചുഃ, ദേവദേവം അജം
അച്യുതം അഗ്ര്യം ആഹുഃ തം ഭജാമി.

അർഥം:

മനസ്സിനും വാക്കിനും അഗമ്യനും, ഏതിന്റെ അനുഗ്രഹ
ത്താൽ എല്ലാ വാക്കുകളും പ്രകാശിയ്ക്കുന്നുവോ, ദേവം
ഏതിനെ ഇതല്ല ഇതല്ല എന്നീ വാക്കുകളാൽ നിർദ്ദേശിച്ചി
രിയ്ക്കുന്നുവോ, ദേവദേവനും, ജനനമില്ലാത്തവനും, ച്യുതി
യേശാത്തവനും ആദ്യനുമായ അവനെ ഞാൻ പ്രഭാത
ത്തിൽ ഭജിയ്ക്കുന്നു.

**പ്രാതർനമാമി തമസഃ പരമർകവർണം
പൂർണം സനാതനപദം പുരുഷോത്തമാഖ്യം
യസ്മിന്നിദം ജഗദശേഷമശേഷമൂർതൗ
രജാം ഭുജംഗമ ഇവ പ്രതിഭാസിതം വൈ**

അന്വയം:

തമസഃ പരം, അർകവർണം, പൂർണം, സനാതനപദം, പുരു
ഷോത്തമാഖ്യം യസ്മിൻ അശേഷമൂർതൗ ഇദം അശേഷം
ജഗത് രജാം ഭുജംഗമഃ ഇവ പ്രതിഭാസിതം വൈ (തം)
അഹം പ്രാതഃ നമാമി.

അർഥം:

തമസ്സിനപ്പുറമുള്ളവനും സൂര്യപ്രഭനും പൂർണനും
ശാശ്വതമെന്ന പദവും, പുരുഷോത്തമനെന്നു പ്രസിദ്ധനും,
ഏതിലാണോ ഈ പ്രപഞ്ചമാസകലം കയറിൽ പാവെന്ന
പോലെ കാണപ്പെടുന്നത്, ആ അനന്തമൂർത്തിയെ ഞാൻ
പ്രഭാതവേളയിൽ പ്രണമിയ്ക്കുന്നു.

I.2. ശ്രീ വിഷ്ണുസഹസ്രനാമജപം, അതിനു ശേഷം:

**യദക്ഷരപദഭ്രഷ്ടം മാത്രാഹീനം തു യദ്ഭവേത്
തസർവം ക്ഷമ്യതാം ദേവ നാരായണ നമോസ്തു തേ**

അനന്തം:

യത് അക്ഷരപദഭ്രഷ്ടം മാത്രാഹീനം തു ഭവേത് ഹേ ദേവ,
നാരായണ, തത് സർവം ക്ഷമ്യതാം, തേ നമഃ അസ്തു.

അർത്ഥം:

ഏത് അക്ഷരവും പദവും വിട്ടുപോയോ, ഏതു മാത്രയാണോ
ഇല്ലാതായത്, അല്ലേ ഭഗവൻ, നാരായണ, അതെല്ലാം ക്ഷമി
ച്ചാലും. അങ്ങയ്ക്കു നമസ്കാരം.

**അന്യഥാ ശരണം നാസ്തി ത്വമേവ ശരണം മമ
തസ്മാത് കാരുണ്യഭാവേന രക്ഷ രക്ഷ മഹാപ്രഭോ**

അനന്തം:

മമ അന്യഥാ ശരണം ന അസ്തി, ത്വം ഏവ ശരണം. തസ്മാത്
മഹാപ്രഭോ, കാരുണ്യഭാവേന (മാം) രക്ഷ, രക്ഷ.

അർത്ഥം:

എനിയ്ക്കു വേറെ ഒരു ശരണവുമില്ല. നീതന്നെ ശരണം.
അതുകൊണ്ട് മഹാപ്രഭോ, കാരുണ്യഭാവത്തോടെ എന്നെ
രക്ഷിയ്ക്കണം, രക്ഷിയ്ക്കണം.

I. 3. ശ്രീമദ്ഭഗവദ്ഗീതയിലെ ഒന്നോ രണ്ടോ അധ്യായങ്ങൾ പാരായണം ചെയ്തൽ

ഗീതാപാരായണത്തിനു മുമ്പ്:

**യം ബ്രഹ്മാവരുണേന്ദ്രരുദ്രമരുതഃ സ്തുന്വന്തി
ദിവൈഃ സ്തവൈഃ
വേദൈഃ സാങ്ഗപദക്രമോപനിഷദൈഃ
ഗായന്തി യം സാമഗാഃ
ധ്യാനാവസ്ഥിതദ്ഗതേന മനസാ
പശ്യന്തി യം യോഗിനോ
യസ്യാന്തം ന വിദ്യുഃ സുരാസുരഗണാ
ദേവായ തസ്മൈ നമഃ**

അന്വയം:

യം ബ്രഹ്മാവരുണേന്ദ്രരുദ്രമരുതഃ വേദൈഃ ദിവൈഃ സ്തവൈഃ സ്തുന്വന്തി, യം സാമഗാഃ സാങ്ഗപദക്രമോപനിഷദൈഃ ഗായന്തി, യം യോഗിനഃ ധ്യാനാവസ്ഥിതദ്ഗതേന മനസാ പശ്യന്തി, സുരാസുരഗണാഃ യസ്യ അന്തം ന വിദ്യുഃ, തസ്മൈ ദേവായ നമഃ.

അർഥം:

ആരെ ബ്രഹ്മാവ്, വരുണൻ, ഇന്ദ്രൻ, മരുത്തുക്കൾ തുടങ്ങിയവർ ദിവ്യങ്ങളായ വേദസ്തോത്രങ്ങളാൽ സ്തുതിയ്ക്കുന്നുവോ, ആരെ സാമഗായകന്മാർ വേദാംഗങ്ങൾ, പദക്രമം, ഉപനിഷത്ത് എന്നിവയാൽ പാടുന്നുവോ, ആരെ യോഗികൾ ധ്യാനമഗതയാൽ തദ്ഗതമായ മനസ്സുകൊണ്ട് കാണുന്നുവോ, ആരുടെ അന്തം ദേവാസുരാദിഗണങ്ങൾ അറിയുന്നില്ലയോ ആ ദേവന്നു നമസ്കാരം.

ഗീതാപാരായണത്തിനുശേഷം:

**ഏകം ശാസ്ത്രം ദേവകീപുത്രഗീതം
ഏകോ ദേവോ ദേവകീപുത്ര ഏവ
ഏകോ മന്ത്രസ്തസ്യ നാമാനി യാനി
കർമാപ്യേകം തസ്യ ദേവസ്യ സേവാ**

ദേവകീപുത്രനാൽ ഗാനംചെയ്യപ്പെട്ട ഗീതമാത്രമാണ് ഒരേ യൊരു ശാസ്ത്രം. ദേവകീപുത്രൻമാത്രമാണ് ഒരേയൊരു ദേവൻ. അദ്ദേഹത്തെ സൂചിപ്പിയ്ക്കുന്ന നാമങ്ങളേതോ, അതു മാത്രമാണ് ഒരേയൊരു മന്ത്രം, ആ ദേവനുള്ള സേവമാത്രമാണ് ഒരേയൊരു പ്രവൃത്തി.

**ശ്രീകൃഷ്ണം യോഗിവര്യം പ്രിയജനസുഖദം
ഗോപികാനന്ദകന്ദം
ഗീതാതത്ത്വൈകവേദ്യം ഭവഹരണപടും
ബുദ്ധമുക്തസ്വഭാവം
പാർഥം വിന്നം പ്രപശ്യ സ്ഥിരമതിമക-
രോദാത്മതത്ത്വോപദേശാദ്-
യഃ സർവാത്മാ പ്രഭും തം സ്ഥിരസുഖനിലയം
ഭക്തിവശ്യം സ്മരാമി**

അനന്തം:

സർവാത്മാ യഃ പാർഥം വിന്നം പ്രപശ്യ ആത്മതത്ത്വോപദേശാത് സ്ഥിരമതിം അകരോത് യോഗിവര്യം പ്രിയജനസുഖദം ഗോപികാനന്ദകന്ദം ഗീതാതത്ത്വൈകവേദ്യം ഭവഹരണപടും ബുദ്ധമുക്തസ്വഭാവം സ്ഥിരസുഖനിലയം ഭക്തിവശ്യം പ്രഭും തം ശ്രീകൃഷ്ണം (അഹം) സ്മരാമി.

നിത്യസമർപ്പണം

അർഥം:

സർവാത്മാവായ ആർ അർജുനനെ ദുഃഖിതനായിക്കണ്ട് ആത്മതത്ത്വം ഉപദേശിയ്ക്കുവഴി ഉറച്ചമനസ്സുള്ളവനാക്കിയോ, യോഗിശ്രേഷ്ഠനും പ്രിയജനങ്ങൾക്കു സുഖം നൽകുന്നവനും ഗോപികൾക്ക് ആനന്ദക്കൂട്ടയും, ഗീതാതത്ത്വത്താൽമാത്രം അറിയപ്പെടേണ്ടവനും, സംസാരഹരണത്തിനു സമർഥനും ബുദ്ധമുക്തസ്വഭാവനും സ്ഥിരസുഖത്തിനു നിദാനവും ഭക്തിയ്ക്കുമാത്രം അധീനനും പ്രഭുവുമായ ആ ശ്രീകൃഷ്ണനെ നമിയ്ക്കുന്നു.

I.4. ദീപാരാധന

**ന തത്ര സൂര്യോ ഭാതി ന ചന്ദ്രതാരകം
നേമാ വിദ്യുതോ ഭാതി കൃത്യോയമഗ്നിഃ
തമേവ ഭാന്തമനുഭാതി സർവം
തസ്യ ഭാസാ സർവമിദം വിഭാതി**

അന്വയം:

തത്ര സൂര്യഃ ന ഭാതി, ചന്ദ്രതാരകം ന, ഇമാ വിദ്യുതഃ ന ഭാതി, അയം അഗ്നിഃ കൃതഃ (ഭാതി). തം ഭാന്തം ഏവ സർവം അനുഭാതി. തസ്യ ഭാസാ ഇദം സർവം വിഭാതി

അർഥം:

അവിടെ സൂര്യൻ ശോഭിയ്ക്കുന്നില്ല. ചന്ദ്രനും നക്ഷത്രങ്ങളും പ്രകാശിയ്ക്കുന്നില്ല. ഇടിമിന്നലുകളുമില്ല. പിന്നെയങ്ങോ ഈ അഗ്നി? നിത്യപ്രകാശമായി പരിലസിയ്ക്കുന്ന അവനെ പിന്തുടർന്നാണ് എല്ലാത്തന്നെ ശോഭിയ്ക്കുന്നത്. അവന്റെ പ്രകാശത്തിലേ ഇത്രയും തിളങ്ങുന്നുള്ളൂ.

**യോ വേദാദൗ സ്വരഃ പ്രോക്തോ
വേദാന്തേ ച പ്രതിഷ്ഠിതഃ
തസ്യ പ്രകൃതിലീനസ്യ
യഃ പരഃ സ മഹേശ്വരഃ**

അനന്തം:

യഃ സ്വരഃ വേദാദൗ പ്രോക്തഃ, വേദാന്തേ ച, പ്രതിഷ്ഠിതഃ പ്രകൃതിലീനസ്യ തസ്യ യഃ പരഃ സഃ മഹേശ്വരഃ.

വേദത്തിന്റെ തുടക്കത്തിൽ പറയപ്പെട്ടതും, വേദാന്തത്തിൽ വിശദമായി സ്ഥാപിക്കപ്പെട്ടതും, പ്രകൃതി ചെന്നുലയിയ്ക്കുന്നതിന്റെ അപ്പുറത്തുള്ളതുമായ ആ പരമതത്വമാണ് മഹേശ്വരൻ.

**യഥാ നദ്യഃ സ്യന്ദമാനാഃ സമുദ്രേ-
സ്തം ഗച്ഛന്തി നാമരുപേ വിഹായ
തഥാ വിദ്വാൻ നാമരുപാദിമുക്തഃ
പരാത്പരം പുരുഷമുപൈതി ദിവ്യം**

ഒഴുകുന്ന നദികൾ സമുദ്രത്തിൽ നാമരുപങ്ങൾ വിട്ട് എങ്ങനെ ലയിച്ചൊന്നായിത്തീരുന്നുവോ, അതുപോലെ തത്ത്വജ്ഞൻ നാമരുപത്തിൽനിന്നു മുക്തനായി ഏറ്റവും ഉത്കൃഷ്ടമായ ദിവ്യപുരുഷത്വം കൈവരിയ്ക്കുന്നു.

I.5. ശാന്തിമന്ത്രങ്ങൾ

**ഓം പൂർണമദഃ പൂർണമിദം പൂർണാത്പൂർണമുദച്യതേ
പൂർണസ്യ പൂർണമാദായ പൂർണമേവാവശിഷ്യതേ
ഓം ശാന്തിഃ ശാന്തിഃ ശാന്തിഃ**

അതു പൂർണം, ഇതും പൂർണം. പൂർണത്തിൽനിന്നു പൂർണമെടുത്തിട്ടും പൂർണംതന്നെ അവശേഷിയ്ക്കുന്നു. അനന്തബ്രഹ്മത്തിൽനിന്ന് അനന്തപ്രപഞ്ചം ഉദ്ഭവിച്ചിട്ടും അനന്തംതന്നെയാണ് ബാക്കിനില്ക്കുന്നത്.

ഓം ശാന്തി ശാന്തി ശാന്തി.

ഓം ശന്നോ മിത്രഃ ശം വരൂണഃ

ശന്നോ ഭവത്വര്യമാ

ശന്ന ഇന്ദ്രോ ബൃഹസ്പതിഃ

ശന്നോ വിഷ്ണുരുരുക്രമഃ

നമോ ബ്രഹ്മണേ നമസ്തേ വായോ

ത്വമേവ പ്രത്യക്ഷം ബ്രഹ്മാസി

ത്വമേവ പ്രത്യക്ഷം ബ്രഹ്മ വദിഷ്യാമി

ഋതം വദിഷ്യാമി സത്യം വദിഷ്യാമി

തന്മാമവതു തദക്താരമവതു

അവതു മാം അവതു വക്താരം

ഓം ശാന്തിഃ ശാന്തിഃ ശാന്തിഃ

മിത്രൻ നമുക്കു മംഗളമരുളട്ടെ. വരൂണൻ, അര്യമാവ്, ഇന്ദ്രൻ, ബൃഹസ്പതി, ത്രിവിക്രമനായ വിഷ്ണു നമുക്കു മംഗളമരുളട്ടെ. ബ്രഹ്മത്തിനു നമസ്കാരം, അല്ലയോ വായോ അങ്ങയ്ക്കു നമസ്കാരം; അങ്ങുതന്നെ പ്രത്യക്ഷബ്രഹ്മം. അങ്ങയെത്തന്നെ പ്രത്യക്ഷബ്രഹ്മമായി പറയുന്നു. ഞാൻ

ഋതം പറയാം. സത്യം പറയാം. അതെന്നെ രക്ഷിക്കട്ടെ.
അതു വക്താവിനെ രക്ഷിക്കട്ടെ. എന്നെ രക്ഷിക്കട്ടെ,
വക്താവിനേയും രക്ഷിക്കട്ടെ.

ഓം ശാന്തി ശാന്തി ശാന്തി.

**ഓം സഹ നാവവതു സഹ നൗ ഭൂനക്തു
സഹ വീര്യം കരവാവഹൈ
തേജസിനാവധീതമസ്തു മാ വിദിഷാവഹൈ
ഓം ശാന്തി: ശാന്തി: ശാന്തി:**

ഞങ്ങളിരുവരേയും (ആചാര്യനേയും ശിഷ്യനേയും) രക്ഷി
യ്ക്കട്ടെ. നമുക്കിരുവർക്കും ആഹാരപോഷണം നല്കട്ടെ.
നാമിരുവരും വീര്യത്തോടെ പ്രവർത്തിയ്ക്കുമാറാകട്ടെ. നാം
പഠിയ്ക്കുന്നതെല്ലാം വേണ്ടുവണ്ണം പ്രകാശിയ്ക്കട്ടെ. തമ്മിൽ
വിദ്വേഷമോ വെറുപ്പോ ഉണ്ടാകാതിരിയ്ക്കട്ടെ.

ഓം ശാന്തി ശാന്തി ശാന്തി.

**ഓം യശ്ചരന്ദസാമൃഷഭോ വിശ്വരൂപഃ
ഛന്ദോഭ്യോഽധ്യമൃതാത് സംബഭൂവ
സ മേന്ദ്രോ മേധയാ സ്പൃണോതു
അമൃതസ്യ ദേവധാരണോ ഭൂയാസം
ശരീരം മേ വിചർഷണം
ജിഹ്വാ മേ മധുമത്തമാ
കർണാഭ്യാം ഭൂരി വിശ്രൂവം
ബ്രഹ്മണഃ കോശോഽസി മേധയാ പിഹിതഃ
ശ്രുതം മേ ഗോപായ
ഓം ശാന്തി: ശാന്തി: ശാന്തി:**

വേദങ്ങളിലെ മികച്ച ശബ്ദമാണ് ഓം. അതിന്റെ സ്പന്ദം
മാണ് ഈ വിശ്വം. അത് അമൃതസ്പന്ദലിംഗങ്ങളിൽനി

നിത്യസമർപ്പണം

നാണ് ഉദ്ഭവിച്ചത്. ആ തിളങ്ങുന്ന പ്രണവം (ഓം) എനിയ്ക്കു ബുദ്ധി നല്കട്ടെ, അമൃതത്വം ചൊരിയുന്ന ജ്ഞാനവാഹകനാകട്ടെ ഞാൻ. എന്റെ ശരീരം ഇതിനു തക്കതാകട്ടെ. നാവു മധുരമായി സംസാരിയ്ക്കട്ടെ. എന്റെ രണ്ടു കാതുകൊണ്ടും ഞാൻ അധ്യാത്മസത്യങ്ങൾ ആവോളം കേൾക്കട്ടെ. അല്ലെ പ്രണവമേ, നീ ബുദ്ധിയിൽ ഒളിച്ചുവെച്ചിരിയ്ക്കുന്ന പരമചൈതന്യകണമാണ്. എന്റെ ജ്ഞാനത്തെ സംരക്ഷിച്ചാലും.

ഓം ശാന്തി ശാന്തി ശാന്തി.

ഓം അഹം വ്യക്ഷസ്വ രേരിവ

കീർതിഃ പൃഷ്ഠം ഗിരേരിവ

ഊർധ്വപവിത്രോ വാജിനീവ സ്വമൃതമസ്മി

ദ്രവിണം സവർചസം

സുമേധാ അമൃതോക്ഷിതഃ

ഇതി ത്രിശങ്കോർവേദാനുവചനം

ഓം ശാന്തിഃ ശാന്തിഃ ശാന്തിഃ

ഞാൻ സംസാരവ്യക്ഷത്തിന്റെ ബീജമാണ്. എന്റെ കീർത്തി പർവതശിഖരംപോലെ ഉയരുന്നു. സൂര്യനെപ്പോലെ ഉയർന്നും പവിത്രവുമായ ഞാൻ വാസ്തവത്തിൽ അമർത്യനാണ്. എന്റെ ധനം ബ്രഹ്മത്തിന്റെ പരമപ്രകാശമാണ്. ഞാൻ മാറ്റമേശാത്തതും അവിനാശിയുമായ തിളക്കം തന്നെ. ഇതാണ് ത്രിശങ്കുമഹർഷിയുടെ ജ്ഞാനസന്ദേശം.

ഓം ശാന്തി ശാന്തി ശാന്തി.

ഓം ആപ്യായന്തു മമാങ്ഗാനി വാക്പ്രാണശ്ചക്ഷുഃ
 ശ്രോത്രമഥോ ബലമിന്ദ്രിയാണി ച സർവാണി
 സർവം ബ്രഹ്മൗപനിഷദം
 മാഹം ബ്രഹ്മ നിരാകുര്യാം
 മാ മാ ബ്രഹ്മ നിരാകരോദനിരാകരണമസ്തു
 അനിരാകരണം മ്യേസ്തു
 തദാത്മനി നിരതേ യ ഉപനിഷത്സു
 ധർമാസ്തേ മയി സന്തു തേ മയി സന്തു
 ഓം ശാന്തിഃ ശാന്തിഃ ശാന്തിഃ

എന്റെ എല്ലാ അംഗങ്ങളും, വാക്കും പ്രാണനും നേത്രങ്ങളും ചെവിയും ശക്തിയും സർവ്വേന്ദ്രിയങ്ങളും സംപൂർണ്ണമാകട്ടെ. ഉപനിഷത്തുകൾ വാഴ്ത്തുന്ന ബ്രഹ്മത്തെയാണ് എല്ലാം. ഞാൻ ബ്രഹ്മത്തെ ഒരിയ്ക്കലും നിരാകരിയ്ക്കരുതേ. ബ്രഹ്മം എന്നേയും നിരാകരിയ്ക്കരുതേ. ഉപനിഷത്തുകളിൽ വിവരിയ്ക്കുന്ന ധർമകർമ്മലയങ്ങൾ എന്നിലുണ്ടാകണേ. അവ എനിയ്ക്കു സിദ്ധിയ്ക്കണേ.

ഓം ശാന്തി ശാന്തി ശാന്തി.

ഓം വാങ് മേ മനസി പ്രതിഷ്ഠിതാ
 മനോ മേ വാചി പ്രതിഷ്ഠിതാ
 ആവിരാവിർമ്മ ഏധി വേദസ്യ മ ആണീസ്ഥഃ
 ശ്രുതം മേ മാ പ്രഹാസീഃ
 അനേനാധീതേനാഹോരാത്രാൻ സംദധാമി
 ജതം വദിഷ്യാമി സത്യം വദിഷ്യാമി
 തന്മാമവതു തദക്താരമവതു അവതു മാം
 അവതു വക്താരം അവതു വക്താരം
 ഓം ശാന്തിഃ ശാന്തിഃ ശാന്തിഃ

നിത്യസമർപ്പണം

എന്റെ വാക്കു മനസ്സിലുറയ്ക്കട്ടെ. മനസ്സ് വാക്കിലുറയ്ക്കട്ടെ. സ്വയംപ്രകാശമായ ബ്രഹ്മമേ എന്നിൽ വെളിപ്പെട്ടാലും. വേദത്തിന്റെ പൊരുളും സന്ദേശവും എന്നിൽ ഉദിയ്ക്കട്ടെ. ഞാൻ പഠിച്ചത് എന്നെ വിട്ടുപോകരുതേ. ഇപ്പറിച്ചതിന്മേൽ രാവു പകലും ഞാൻ വിചാരംചെയ്യുമാറാകണേ. ഞാൻ നേരും ചൊവ്വു പറയേണമേ, ഞാൻ സത്യം പറയേണമേ. അതെന്നെ രക്ഷിയ്ക്കണേ. അതു വക്താവിനെ രക്ഷിയ്ക്കണേ. എന്നെ രക്ഷിയ്ക്കണേ. വക്താവിനെ രക്ഷിയ്ക്കണേ.

ഓം ശാന്തി ശാന്തി ശാന്തി.

ഓം ഭദ്രം നോപി വാതയ മനഃ

ഓം ശാന്തിഃ ശാന്തിഃ ശാന്തിഃ

ഞങ്ങളുടെ മനസ്സ് ഭദ്രമായതിനെ പ്രസരിപ്പിയ്ക്കട്ടെ.

ഓം ശാന്തി ശാന്തി ശാന്തി.

ഓം ഭദ്രം കർണേഭിഃ ശൃണുയാമ ദേവാഃ

ഭദ്രം പശ്യമാക്ഷദീര്യജത്രാഃ

സ്ഥിരൈരരങ്ഗൈസ്തുഷ്ടുവാംസസ്തനുഭിഃ

വൃശേമ ദേവഹിതം യദായുഃ

സ്വസ്തി ന ഇന്ദ്രോ വൃദ്ധശ്രവാഃ

സ്വസ്തി നഃ പുഷാ വിശ്വവേദാഃ

സ്വസ്തി നസ്താർക്ഷ്യോ അരിഷ്ടനേമിഃ

സ്വസ്തി നോ ബൃഹസ്പതിർദധാതു

ഓം ശാന്തിഃ ശാന്തിഃ ശാന്തിഃ

അല്ലയോ ദേവന്മാരേ, ഞങ്ങളുടെ കാതുകൾ ഭദ്രമായതുകേൾക്കട്ടെ. യജനശീലരായ ഞങ്ങളുടെ കണ്ണുകൾ ഭദ്രമായതു കാണട്ടെ. സുദ്യുധമായ അവയവങ്ങളോടെ നിങ്ങളെ

പ്രകീർത്തിച്ചുകൊണ്ട് ദേവഹിതാനുസാരം ജീവിതത്തെ നയിയ്ക്കട്ടെ. മഹായശസ്വിയായ ഇന്ദ്രനും, എല്ലാം അറിയുന്ന സൂര്യനും, ഒരു പ്രതിബന്ധവുമില്ലാതെ സർവാപത്തുകളും തരണംചെയ്യുന്ന ഗരുഡനും ദേവഗുരുവായ ബൃഹസ്പതിയും ഞങ്ങൾക്കു സ്വസ്തി അരുളട്ടെ.

ഓം ശാന്തി ശാന്തി ശാന്തി.

**ഓം യോ ബ്രഹ്മാണം വിദധാതി പൂർവം
യോ വൈ വേദാംശ്ച പ്രഹിണോതി തസ്മൈ
തം ഹ ദേവമാത്മ-ബുദ്ധിപ്രകാശം
മുമുക്ഷുർവൈ ശരണമഹം പ്രപദ്യേ
ഓം ശാന്തിഃ ശാന്തിഃ ശാന്തിഃ**

ആർ സൃഷ്ടികർത്താവായ ബ്രഹ്മാവിനെ ആദ്യമായി സൃഷ്ടിച്ച് അദ്ദേഹത്തിനു വേദങ്ങൾ ഉപദേശിച്ചുവോ, ആത്മബുദ്ധിപ്രകാശകനായ ആ ദേവനെ മുമുക്ഷുവായ ഞാൻ ശരണമടയുന്നു.

ഓം ശാന്തി ശാന്തി ശാന്തി. ◆

ശബ്ദം നാഭിയിൽനിന്നുതന്നെ വേണം വരാൻ. ശ്ലോകം
ചൊല്ലുമ്പോൾ അതു സശ്രദ്ധം കേട്ട്, ഒരോ വാക്കി
ലുമുള്ള അർത്ഥം ഭാവനചെയ്താൽ, അനുഭവപ്പെടുന്ന
സംഗ്രഹനവും സംയുക്തതയും സാമഞ്ജസ്യവും
അവാച്യമായ ആനന്ദസ്വപനങ്ങൾ രചിയ്ക്കുന്നു.

സ്വാമിജി

II

പുഷ്പസമർപ്പണം

(ശ്രീ ഗുരുപാദപദ്മങ്ങളിൽ ശ്രദ്ധാഭക്തിപൂർവ്വം പുഷ്പങ്ങളർപ്പിയ്ക്കൽ)

II.1. ഗുരുസ്തോത്രങ്ങൾ

ജന്മാനേകശതൈഃ സദാദരയുജാ

ഭക്ത്യാ സമാരാധിതോ

ഭക്തൈർവൈദികലക്ഷണേന വിധിനാ

സന്തുഷ്ടഃ ഈശഃ സ്വയം

സാക്ഷാച്ഛ്രീഗുരുരൂപമേത്യ കൃപയാ

ദ്യുഗ്ലോചരഃ സൻ പ്രഭുഃ

തത്താം സാധു വിബോധ്യ താരയതി താൻ

സംസാരദ്വഃഖാർണ്ണവാത്

അന്വയം:

ഭക്തൈഃ ജന്മാനേകശതൈഃ വൈദികലക്ഷണേന വിധിനാ സദാദരയുജാ ഭക്ത്യാ സമാരാധിതഃ സന്തുഷ്ടഃ ഈശഃ കൃപയാ സ്വയം സാക്ഷാത് ശ്രീഗുരുരൂപം ഏത്യ ദ്യുഗ്ലോചരഃ പ്രഭുഃ സൻ താൻ (ഭക്താൻ) തത്താം സാധു വിബോധ്യ സംസാരദ്വഃഖാർണ്ണവാത് താരയതി.

അർഥം:

നൂറുകണക്കു ജന്മങ്ങളിൽ നല്ല ആദരപൂർവ്വമുള്ള ഭക്തിയോടെ വേദവിധിയ്ക്കൊത്ത് ആരാധിയ്ക്കപ്പെടുമ്പോഴാണ് ഭഗവാൻ തുഷ്ടനായി ദാക്ഷിണ്യപൂർവ്വം സ്വമേധയാ ശ്രീഗുരുരൂപത്തിൽ പ്രത്യക്ഷപ്പെട്ട് അവരെ പരമാർഥ തത്താം നല്ലപോലെ ഉദ്ബോധിപ്പിച്ചു സംസാരദ്വഃഖസാരത്തിൽനിന്നു മോചിപ്പിയ്ക്കുന്നത്.

നിത്യസമർപ്പണം

പൂർണ്ണാനന്ദരസാനുഭൂതിസഹിത
സ്തമേരപ്രസന്നാനനം
പൂർണ്ണേന്ദുപ്രഭമാത്മബോധനിലയം
ശാന്തം നിരീഹം പരം
നിത്യാനിത്യവിചാരസാരചതുരം
നിർമത്സരം പാവനം
ശ്രീഭൂമാനന്ദമഹം നതോദ്യസ്മി
കലിതാനന്ദം പരം ശ്രേയസേ

അന്വയം:

പൂർണ്ണാനന്ദരസാനുഭൂതിസഹിതസ്തമേരപ്രസന്നാനനം
പൂർണ്ണേന്ദുപ്രഭം ആത്മബോധനിലയം ശാന്തം നിരീഹം
നിത്യാനിത്യവിചാരസാരചതുരം നിർമത്സരം പാവനം
പരം കലിതാനന്ദം ശ്രീഭൂമാനന്ദം അഹം പരം ശ്രേയസേ
നതഃ അസ്മി.

അർഥം:

പൂർണ്ണമായ ആനന്ദരസാനുഭൂതി കലർന്ന പുഞ്ചിരിയാൽ
പ്രസന്നമുഖനും, പൂർണ്ണചന്ദ്രനൊത്ത പ്രഭ പരത്തുന്നവനും,
ആത്മബോധനിലയവും, ശാന്തനും, ആഗ്രഹമില്ലാത്തവനും,
നിത്യത്തേയും അനിത്യത്തേയും കുറിച്ച് ആലോചിച്ചുനി
ശ്ചയിയ്ക്കുന്നതിൽ നിപുണനും, മത്സരബുദ്ധിയില്ലാത്തവ
നും, പവിത്രനും, ശ്രേഷ്ഠനും, പരമാനന്ദസ്വരൂപനുമായ ശ്രീ
ഭൂമാനന്ദനെ പരമമായ ശ്രേയസ്സിനുവേണ്ടി ഞാൻ പ്രണമി
യ്ക്കുന്നു.

II.2. ഗുരുഗീത

**ഗുരുർബ്രഹ്മാ ഗുരുർവിഷ്ണുഃ ഗുരുർദേവോ മഹേശ്വരഃ
ഗുരുഃ സാക്ഷാത് പരം ബ്രഹ്മ തസ്മൈ ശ്രീ ഗുരവേ നമഃ**

ഗുരുതന്നെ ബ്രഹ്മാവ്, ഗുരുതന്നെ വിഷ്ണു, ഗുരുതന്നെ മഹേശ്വരൻ. ഗുരുതന്നെ പരബ്രഹ്മം. ആ ഗുരുവിന്നു നമസ്കാരം.

**അജ്ഞാനതിമിരാന്ധസ്യ ജ്ഞാനാഞ്ജനശലാകയാ
ചക്ഷുരുന്മീലിതം യേന തസ്മൈ ശ്രീ ഗുരവേ നമഃ**

ആരാൽ അജ്ഞാനതിമിരം അന്ധമാക്കിയ കണ്ണിനു ജ്ഞാനാഞ്ജനസൂചിയാൽ കാഴ്ച നൽകപ്പെട്ടുവോ ആ ശ്രീഗുരുവിന്നു നമസ്കാരം.

**അഖണ്ഡമണ്ഡലാകാരം വ്യാപ്തം യേന ചരാചരം
തത്പദം ദർശിതം യേന തസ്മൈ ശ്രീഗുരവേ നമഃ**

ഏതാണോ സമസ്തപ്രപഞ്ചമായ ജഡചേതനങ്ങളിൽ നിറഞ്ഞുനിൽക്കുന്നത്, ആ പരമാത്മപദത്തെ കാട്ടിത്തന്ന ശ്രീഗുരുവിന്നു നമസ്കാരം.

**ചൈതന്യഃ ശാശ്വതഃ ശാന്തോ വ്യോമാതീതോ നിരഞ്ജനഃ
ബിന്ദുനാദകലാതീതഃ തസ്മൈ ശ്രീഗുരവേ നമഃ**

ചൈതന്യരൂപിയും, എന്നും നിലനിൽക്കുന്നവനും, ശാന്തനും, ആകാശത്തിനതീതവും, ഒരു കറയുമേശാത്തവനും, ബിന്ദുനാദകലകൾക്ക് ഉപരിയുമായ ശ്രീഗുരുവിന്നു പ്രണാമം.

**സ്ഥാവരം ജങ്ഗമം വ്യാപ്തം യേന കൃത്സ്നം ചരാചരം
തത്പദം ദർശിതം യേന തസ്മൈ ശ്രീഗുരവേ നമഃ**

നിയമസമർപ്പണം

എന്താണോ സ്ഥാവരജംഗമത്തിലും ചരാചരവുമായൊക്കെ വ്യാപിച്ചിരിയ്ക്കുന്നത്, അതിനെ കാട്ടിത്തന്ന ശ്രീഗുരുവിന്നു പ്രണാമാഞ്ജലി.

അനേകജന്മസംപ്രാപ്തകർമ്മേന്ധനവിദാഹിനേ

ആത്മജ്ഞാനാഗ്നിദാനേന തസ്മൈ ശ്രീഗുരവേ നമഃ

അനേകജന്മങ്ങളിലായി ശേഖരിച്ച കർമ്മവിറകുകളെല്ലാം ആത്മജ്ഞാനാഗ്നി തന്നു കത്തിച്ചുകളഞ്ഞ ശ്രീഗുരുവിന്നു നമസ്കാരം.

ന ഗുരോരധികം തത്ത്വം ന ഗുരോരധികം തപഃ

തത്ത്വജ്ഞാനാത്പരം നാസ്തി തസ്മൈ ശ്രീഗുരവേ നമഃ

ഗുരുവെ വിട്ടൊരു തത്ത്വമോ ഗുരുവെ വിട്ടൊരു തപസ്സോ ഇല്ല. തത്ത്വജ്ഞാനത്തിനുപരി ഒന്നുമില്ല. അത്തരം ശ്രീഗുരുവിന്നു നമസ്കാരം.

മന്നാഥഃ ശ്രീജഗന്നാഥോ മദ്ഗുരുഃ ശ്രീജഗദ്ഗുരുഃ

മദാത്മാ സർവഭൂതാത്മാ തസ്മൈ ശ്രീഗുരവേ നമഃ

ജഗത്തിന്റെ നാഥൻതന്നെ എന്റെ നാഥൻ. എന്റെ ഗുരു ജഗത്തിന്റെ മുഴുവനും ഗുരുവാണ്. എന്റെ ആത്മാവോ, സർവഭൂതങ്ങളുടേയും ആത്മാവും. ഇതെല്ലാം ഒന്നായിട്ടുള്ള ശ്രീഗുരുവിന്നു നമസ്കാരം.

ധ്യാനമൂലം ഗുരോർമൂർത്തിഃ പുജാമൂലം ഗുരോഃ പദം

മന്ത്രമൂലം ഗുരോർവാക്യം മോക്ഷമൂലം ഗുരോഃ കൃപാ

ധ്യാനത്തിന് അധിഷ്ഠാനം ഗുരുവിന്റെ മൂർത്തിതന്നെ. പുജയ്ക്കായാതെ ഗുരുപാദങ്ങളും. മന്ത്രത്തിനോ ഗുരുവിന്റെ വാക്യംതന്നെ. മോക്ഷകാരണം ഗുരുക്യപയും.

**ഗുരുരാദിരനാദിശ്ച ഗുരുഃ പരമദൈവതം
ഗുരോഃ പരതരം നാസ്തി തസ്മൈ ശ്രീഗുരവേ നമഃ**

എല്ലാറ്റിന്റേയും ആദിയായ ഗുരു അനാദിയുമാണ്. ഗുരുതന്നെ പരമദൈവം. ഗുരുവിൽനിന്നു പരമായി ഒന്നുമില്ല. ആ ശ്രീഗുരുവിന്നു നമസ്കാരം.

**ബ്രഹ്മാനന്ദം പരമസുഖദം കേവലം ജ്ഞാനമൂർത്തിം
ദന്ധാതീതം ഗഗനസദ്യശം തത്ത്വമസ്യാദിലക്ഷ്യം
ഏകം നിത്യം വിമലമചലം സർവധീസാക്ഷിഭൂതം
ഭാവതീതം ത്രിഗുണരഹിതം സർഗുരും തം നമാമി**

ബ്രഹ്മാനന്ദവും, പരമസുഖം പ്രദാനംചെയ്യുന്നവനും, രണ്ടാമതൊന്നിന് ഇടംകൊടുക്കാത്തവനും, ജ്ഞാനം മൂർത്തിമത്തായവനും, സുഖദുഃഖങ്ങൾ ജനിപ്പിയ്ക്കുന്ന സർവദന്ധങ്ങൾക്കും അതീതനും, ആകാശസദ്യശനും, ‘തത്ത്വമസി’ മുതലായ മഹാവക്യങ്ങൾ സൂചിപ്പിയ്ക്കുന്നവനും, ഏകനും നിത്യനും വിമലനും ചലനമേശാത്തവനും, സർവബുദ്ധിവൃത്തികൾക്കും സാക്ഷിയായുള്ളവനും, ഭാവങ്ങൾക്കതീതനും ത്രിഗുണങ്ങൾ സ്പർശിയ്ക്കാത്തവനുമായ ആ സർഗുരുവിനെ ഞാൻ നമിയ്ക്കുന്നു.

II.3. ഗുർവഷ്ടകം

**ശരീരം സുരൂപം തഥാ വാ കലത്രം
യശശ്ചാരു ചിത്രം ധനം മേരുതുല്യം
മനശ്ചേന്ന ലഗ്നം ഗുരോരംഘ്രിപദ്മേ
തതഃ കിം തതഃ കിം തതഃ കിം തതഃ കിം**

സുന്ദരശരീരവും, അതുപോലെ അഴകുള്ള ഭാര്യയും, ആകർഷകമായ കീർത്തിയും, മേരുതുല്യം ധനവും;

നിത്യസമർപ്പണം

എന്നിട്ടും മനസ്സ് ഗുരുവിന്റെ പാദകമലങ്ങളിൽ ലഗ്നമല്ലെങ്കിൽ അതുകൊണ്ടെന്തു കാര്യം, എന്തു കാര്യം, എന്തു കാര്യം?

**കലത്രം ധനം പുത്രപൗത്രാദി സർവം
ഗൃഹം ബാന്ധവാഃ സർവമേതേദി ജാതം
മനശ്ചേന്ന ലഗ്നം ഗുരോരംഘ്രിപദ്മേ
തതഃ കിം തതഃ കിം തതഃ കിം തതഃ കിം**

ഭാര്യ, ധനം, പുത്രൻ, പൗത്രൻ, വീട്, ബന്ധുക്കൾ എന്നിവയെല്ലാമുണ്ടു; എന്നിട്ടും മനസ്സ് ഗുരുവിന്റെ പാദകമലങ്ങളിൽ ലഗ്നമല്ലെങ്കിൽ അതുകൊണ്ടെന്തു കാര്യം, എന്തു കാര്യം, എന്തു കാര്യം?

**ഷഡ്ഗാദിവേദോ മുഖേ ശാസ്ത്രവിദ്യാ
കവിതാദി ഗദ്യം സുപദ്യം കരോതി
മനശ്ചേന്ന ലഗ്നം ഗുരോരംഘ്രിപദ്മേ
തതഃ കിം തതഃ കിം തതഃ കിം തതഃ കിം**

ആറുവേദാംഗങ്ങളോടുകൂടിയ വേദങ്ങളും, ശാസ്ത്രജ്ഞാനവും മുഖസ്ഥമാണെങ്കിലും, കാവ്യവും ഗദ്യവും പദ്യവും രചിയ്ക്കുന്നു; എങ്കിലും മനസ്സ് ഗുരുവിന്റെ പാദകമലങ്ങളിൽ ലഗ്നമല്ലെങ്കിൽ അതുകൊണ്ടെന്തു കാര്യം, എന്തു കാര്യം, എന്തു കാര്യം?

**വിദേശേഷു മാന്യഃ സ്വദേശേഷു ധന്യഃ
സദാചാരവൃത്തേഷു മത്തോ ന ചാന്യഃ
മനശ്ചേന്ന ലഗ്നം ഗുരോരംഘ്രിപദ്മേ
തതഃ കിം തതഃ കിം തതഃ കിം തതഃ കിം**

വിദേശങ്ങളിൽ മാന്യനാണ്, സ്വന്തംനാട്ടിൽ ധന്യനും. നല്ല

പുഷ്പസമർപ്പണം

നടപടികളിൽ തന്നേക്കാൾ മേലെയല്ല ആരുമെന്ന നിലയാണ്; എന്നിട്ടും മനസ്സ് ഗുരുവിന്റെ പാദകമലങ്ങളിൽ ലഗ്നമല്ലെങ്കിൽ അതുകൊണ്ടെന്തു കാര്യം, എന്തു കാര്യം, എന്തു കാര്യം?

**ക്ഷമാമണ്ഡലേ ഭൂപഭൂപാലവൃന്ദൈഃ
സദാ സേവിതം യസ്യ പാദാരവിന്ദം
മനശ്ചേന്ന ലഗ്നം ഗുരോരംഘ്രിപദ്മേ
തതഃ കിം തതഃ കിം തതഃ കിം തതഃ കിം**

തന്റെ കാലിണകമലങ്ങളെ ഭൂമിയിലെ സർവരാജാക്കന്മാരും ചക്രവർത്തിമാരും പൂജിയ്ക്കുന്നു; എന്നാലും മനസ്സ് ഗുരുവിന്റെ പാദകമലങ്ങളിൽ ലഗ്നമല്ലെങ്കിൽ അതുകൊണ്ടെന്തു കാര്യം, എന്തു കാര്യം, എന്തു കാര്യം?

**യശോ മേ ഗതം ദിക്ഷു ദാനപ്രതാപാത്
ജഗദസ്തു സർവം കരേ യത്പ്രസാദാത്
മനശ്ചേന്ന ലഗ്നം ഗുരോരംഘ്രിപദ്മേ
തതഃ കിം തതഃ കിം തതഃ കിം തതഃ കിം**

ധാരാളം ദാനംചെയ്യുന്നതിനാൽ സ്വന്തം കീർത്തി സർവദിക്കുകളിലും വ്യാപിയ്ക്കയും, ആരുടെ അനുഗ്രഹത്താൽ പ്രപഞ്ചവസ്തുക്കളെല്ലാം കരഗതമാകയും ചെയ്തിരിയ്ക്കുന്നുവോ, ആ ഗുരുവിന്റെ പാദകമലങ്ങളിൽ മനസ്സ് ലഗ്നമല്ലെങ്കിൽ അതുകൊണ്ടെന്തു കാര്യം, എന്തു കാര്യം, എന്തു കാര്യം?

**ന ഭോഗേ ന യോഗേ ന വാ വാജിരാജൗ
ന കാന്താമുഖേ നൈവ വിന്തേഷു ചിത്തം
മനശ്ചേന്ന ലഗ്നം ഗുരോരംഘ്രിപദ്മേ
തതഃ കിം തതഃ കിം തതഃ കിം തതഃ കിം**

നിത്യസമർപ്പണം

മനസ്സ് ഭോഗത്തിലില്ല, യോഗത്തിലുമില്ല, മൃഗക്കൂട്ടങ്ങളിലില്ല, ഭാര്യാസുഖത്തിലും ധനത്തിലുമില്ല; എന്നാലുംതന്നെ ഗുരുവിന്റെ പാദകമലങ്ങളിൽ ലഗ്നമല്ലെങ്കിൽ അതുകൊണ്ടെന്തു കാര്യം, എന്തു കാര്യം, എന്തു കാര്യം?

**അരണ്യേ ന വാ സ്വസ്യ ഗേഹേ ന കാര്യേ
ന ദേഹേ മനോ വർത്തതേ മേ ത്വനർഘ്യേ
മനശ്ചേന്ന ലഗ്നം ഗുരോരംഘ്രിപദ്മേ
തതഃ കിം തതഃ കിം തതഃ കിം തതഃ കിം**

എന്റെ മനസ്സ് വനത്തിലില്ല, സ്വന്തം വീട്ടിലില്ല, പ്രവൃത്തിയിലില്ല. ദേഹത്തിലില്ല; എന്നാലും മനസ്സ് അനർഘ്യമായ ഗുരുവിന്റെ പാദകമലങ്ങളിൽ ലഗ്നമല്ലെങ്കിൽ അതുകൊണ്ടെന്തു കാര്യം, എന്തു കാര്യം, എന്തു കാര്യം?

**ഗുരോരഷ്ടകം യഃ പതേത്പുണ്യദേഹീ
യതീർഭൂപതിർബ്രഹ്മചാരി ച ഗേഹീ
ലഭേദോഞ്ചരിതാർഥം പദം ബ്രഹ്മസംജണം
ഗുരോരുക്തവാക്യേ മനോ യസ്യ ലഗ്നം**

ആർ ഗുരുവിനെക്കുറിച്ചുള്ള ഈ അഷ്ടകം പഠിയ്ക്കുമോ, ആരുടെ മനസ്സ് ഇപ്പറഞ്ഞ ഗുരുവാക്യങ്ങളിൽ പതിഞ്ഞിരിയ്ക്കുമോ, ആ പുണ്യാത്മാവ് സംന്യാസിയോ, രാജാവോ, ബ്രഹ്മചാരിയോ, ഗൃഹസ്ഥനോ ആകട്ടെ, ആഗ്രഹിയ്ക്കുന്ന ലക്ഷ്യമായ ബ്രഹ്മപദം നേടും.

II.4. സമാപന സ്തോത്രങ്ങൾ

**തമേവ മാതാ ച പിതാ തമേവ
തമേവ ബന്ധുശ്ച സഖാ തമേവ
തമേവ വിദ്യാ ദ്രവിണം തമേവ
തമേവ സർവം മമ ദേവദേവ**

അങ്ങുതന്നെ എന്റെ അമ്മയും അച്ഛനും, അങ്ങുതന്നെ ബന്ധുവും. സ്നേഹിതൻ അങ്ങുതന്നെ. അങ്ങാണ് അറിവ്, സമ്പത്തും. എന്റെ സർവവും ദേവദേവ, അങ്ങുതന്നെ.

**യദ്വൈതവ യദ്വൈതവ മനോ മദീയം
തദ്വൈതവ തദ്വൈതവ തവ സ്വരൂപം
യദ്വൈതവ യദ്വൈതവ ശിരോ മദീയം
തദ്വൈതവ തദ്വൈതവ പദഭയം തേ**

എവിടെവിടെയോ എന്റെ മനസ്സ് അവിടെവിടെയൊക്കെ അങ്ങയുടെ സ്വരൂപംതന്നെ. എവിടെവിടെ എന്റെ ശിരസ്സു പതിയുന്നുവോ അവിടെവിടെയുണ്ട് അങ്ങയുടെ പുണ്യപാദങ്ങൾ.

**യസ്മാത്തർനാദിമധ്യം ന ഹി കരചരണം
നാമഗോത്രം ന സൂത്രം
നോ ജാതിർനൈവ വർണം ന ഭവതി പുരുഷോ
നോ നപുംസം ന ച സ്ത്രീ
നാകാരം നോ വികാരം ന ഹി ജനിമരണം
നാസ്തി പുണ്യം ന പാപം
നോഽതത്ത്വം തത്ത്വമേകം സഹജസമരസം
സദ്ഗുരും തം നമാമി**

ആർക്ക് ആദിമധ്യാന്തങ്ങൾ ഇല്ലയോ, കൈകാലുകളോ പേരോ ഗോത്രമോ സൂത്രമോ ഇല്ലയോ, ജാതിയില്ലയോ,

നിത്യസമർപ്പണം

വർണ്ണമില്ലയോ, ആരാണോ പുരുഷനല്ലയോ, നപുംസകവും സ്ത്രീയുമല്ലയോ, ആകാരമില്ലയോ, വികാരമില്ലയോ, ജനിമരണങ്ങളോ പുണ്യവും പാപവുമില്ലയോ, സഹജമായ സമരസമെന്ന ഏകതത്വമായ, മറ്റൊന്നുമല്ലാത്ത, ആ സദ്ഗുരുവിനെ ഞാൻ നമസ്കരിയ്ക്കുന്നു. ◆

പദ്യസാഹിത്യത്തിലൂടെയാണ് ധാർമികവും അധ്യാത്മവുമായ സംസ്കാരം ഭാരതം വളർത്തിയെടുത്തു നിലനിർത്തിട്ടുള്ളത്. അനാദിയായ വേദങ്ങൾ പഠിപ്പിച്ചു പഠിച്ചു ഹൃദിസ്ഥമാക്കിയതു സ്ഥിരപരിശീലനത്തിലൂടെയാണ്. ഉച്ചാരണശുദ്ധിയോടെ മനസ്സിനെ അർഥത്തിൽ പതിപ്പിച്ചു കൊണ്ടുവേണം ശ്ലോകങ്ങൾ ചൊല്ലാൻ. അപ്പോൾ സ്മൃതിയിൽ മായാത്തവിധം സ്ഥാനം പിടിച്ച് അവ ജീവിതവ്യവഹാരങ്ങളെ പവിത്രവും ഉദാത്തവുമാക്കും.

സ്വാമിജി

ആശ്രമാനുഷ്ഠാനങ്ങളിൽ

III ഉപയോഗിയ്ക്കുന്ന മറ്റു ശ്ലോകങ്ങൾ

III.1. സത്സംഗാരംഭത്തിനുമുമ്പ്

ജന്മാനേകശതൈഃ സദാദരയുജാ
ഭക്ത്യോ സമാരാധിതോ
ഭക്തൈർവൈദികലക്ഷണേന വിധിനാ
സന്തുഷ്ടഃ ഈശഃ സ്വയം
സാക്ഷാച്ഛ്രീഗുരുരൂപമേത്യ കൃപയാ
ദൃശ്യോചരഃ സന് പ്രഭുഃ
തത്തം സാധു വിബോധ്യ താരയതി താൻ
സംസാരദുഃഖാർണ്ണവാത്

സർവവ്യാപകമദിതീയമജരം
വേദാന്തവിജ്ഞാപിതം
ദന്ധാഭാസവിവർജിതം ഭവഹരം
ശാന്തിപ്രദം ദേഹിനാം
കർമാകർമവികർമഹീനമമലം
ത്രൈതൃഗുണ്യവിച്ഛേദകം
ധ്യായേത് ബ്രഹ്മ സദാ പ്രശാന്തമനസാ
ഭക്ത്യോ ച സശ്രദ്ധയാ

നിത്യസമർപ്പണം

അന്വയം:

സർവ്വവ്യാപകം അദിതീയം അജരം വേദാന്തവിജ്ഞാപിതം ദ്വന്ദ്വാഭാസവിവർജ്ജിതം ഭവഹരം ദേഹിനാം ശാന്തിപ്രദം കർമ്മകർമ്മവികർമ്മഹീനം അമലം ത്രൈഗുണ്യവിച്ഛേദകം ബ്രഹ്മ പ്രശാന്തമനസാ ഭക്ത്യാ സശ്രദ്ധയാ ച സദാ ധ്യായേത്.

അർത്ഥം:

സർവ്വത്ര വ്യാപിച്ചിരിയ്ക്കുന്നതും, രണ്ടാമതൊന്നില്ലാത്തതും ക്ഷയവിഹീനവും വേദാന്തത്താൽ അറിയിയ്ക്കപ്പെടുന്നതും ദ്വന്ദ്വാഭാസത്തിന് ഇടകൊടുക്കാത്തതും സംസാരത്തെ ഹരിയ്ക്കുന്നതും ദേഹികൾക്കു ശാന്തി നല്കുന്നതും, കർമ്മം അകർമ്മം വികർമ്മം എന്നിവയില്ലാത്തതും, പവിത്രവും ത്രിഗുണകാര്യങ്ങളെ ചേരിയ്ക്കുന്നതുമായ ബ്രഹ്മത്തെ ഭക്തിയോടും ശ്രദ്ധയോടുംകൂടി പ്രശാന്തമനസ്സോടെ ധ്യാനിയ്ക്കുക.

III.2. സത്സംഗാവസാനത്തിൽ:

പ്രബുദ്ധം വിമുക്തം വികാരാദിഹീനം

പ്രസന്നം സദാ നിത്യബോധസ്വരൂപം

പരം നിശ്ചലം നിർഗുണം സർവ്വരൂപം

ഭജേഹം സദാനുസ്മരാമി പ്രണാമി

പ്രബുദ്ധവും വിമുക്തവും വികാരാദികൾ ഇല്ലാത്തതും, എല്ലായ്പ്പോഴും പ്രസന്നവും നിത്യബോധസ്വരൂപവും, പരവും നിശ്ചലവും നിർഗുണവും സർവ്വരൂപവുമായതേതോ അതിനെ ഞാൻ സദാ ഭജിയ്ക്കുന്നു, സ്മരിയ്ക്കുന്നു, സ്തുതിയ്ക്കുന്നു.

ആശ്രമാനുഷ്ഠാനങ്ങളിൽ ഉപയോഗിയ്ക്കുന്ന മറ്റു ശ്ലോകങ്ങൾ

III.3. ഭോജനപവിത്രീകരണം

ഓരോ തവണയും തയ്യാറാക്കിയ ഭക്ഷണപദാർഥങ്ങൾ, കുറേശ്ശു ഒരു പാത്രത്തിൽവെച്ചു താഴെകാണുന്ന ശ്ലോകങ്ങൾ ചൊല്ലി കൊണ്ട് പുജ്യസ്വാമിജിയുടെ കയ്യിൽ കൊടുക്കുന്നു. സ്വാമിജി പാത്രം കയ്യിലെടുത്തു കണ്ണടച്ച് “ഇതു കഴിയ്ക്കുന്നവരുടെ മനസ്സും ബുദ്ധിയും പവിത്രമായി, ആരോഗ്യവും സത്താഗുണവും വർദ്ധിയ്ക്കട്ടെ” എന്നു സങ്കല്പിയ്ക്കുന്നു. അനന്തരം അതു കൊണ്ടുപോയി വിളമ്പാനുള്ളതിലേയ്ക്കു പകർന്നശേഷമാണ് ആഹാരം നല്കാൻ തുടങ്ങുന്നത്.

**യസ്യ പാദപ്രഭാധ്യസ്തഃ പ്രപഞ്ചോ ഭാതി ഭാസുരഃ
തമഹം സദ്ഗുരും വന്ദേ ഭൂമാനന്ദം ചിദാത്മകം**

ആരുടെ പാദപ്രഭ തട്ടിയാണോ പ്രപഞ്ചം ഭാസുരമായി വിളങ്ങുന്നത്, ആ ബോധസ്വരൂപനായ ഭൂമാനന്ദസദ്ഗുരുവെ ഞാൻ നമിയ്ക്കുന്നു.

**നന്ദിതാനി ദിഗന്താനി യസ്മിന്നന്ദാശ്രുബിന്ദുനാ
തമഹം സദ്ഗുരും വന്ദേ ഭൂമാനന്ദം ചിദാത്മകം**

ആരുടെ ആനന്ദാശ്രുതുള്ളിയാലാണോ ദിഗന്തങ്ങൾ ആനന്ദിതമാകുന്നത് ആ ബോധസ്വരൂപനായ ഭൂമാനന്ദസദ്ഗുരുവെ ഞാൻ നമിയ്ക്കുന്നു.

III.4. ഭക്ഷണം കഴിയ്ക്കുന്നതിനു മുമ്പ് :

ഭഗവദ്ഗീത 15-ാം അധ്യായം ഒരുമിച്ചു ജപിച്ചശേഷം, ഓരോരുത്തരും കൈക്കുമ്പിളിൽ ജലമെടുത്തു താഴെയുള്ള സമർപ്പണ ശ്ലോകങ്ങൾ ചൊല്ലി അതു സേവിച്ചശേഷമാണ് ആഹാരം കഴിയ്ക്കാൻ തുടങ്ങുന്നത്.

**ബ്രഹ്മാർപണം ബ്രഹ്മഹവിഃ
ബ്രഹ്മാഗ്നു ബ്രഹ്മണാ ഹൃതം
ബ്രഹ്മൈവ തേന ഗന്തവ്യം
ബ്രഹ്മകർമ്മസമാധിനാ**

നിത്യസമർപ്പണം

അന്വയം:

അർപണം ബ്രഹ്മ. ബ്രഹ്മാഗൗ ബ്രഹ്മഹവിഃ ബ്രഹ്മണാ
ഹൃതം ബ്രഹ്മകർമസമാധിനാ തേന ബ്രഹ്മ ഏവ ഗന്തവ്യം
അർഥം:

ബ്രഹ്മമാണ് അർപ്പണം, ബ്രഹ്മംതന്നെ ഹവിസ്സ്. ബ്രഹ്മമായ
അഗ്നിയിൽ ബ്രഹ്മത്താൽത്തന്നെയാണ് ഹോമിയ്ക്കുന്നത്,
ബ്രഹ്മംതന്നെയാണ് കർമവുമെന്ന ഭാവനയിൽ ഉറച്ചുനി
ല്ക്കുന്നവൻ ബ്രഹ്മത്തെതന്നെ പ്രാപിയ്ക്കുന്നു.

**അന്നപൂർണേ സദാ പൂർണേ
ശങ്കരപ്രാണവല്ലഭേ
ജ്ഞാനവൈരാഗ്യസിദ്ധ്യർഥം
ഭിക്ഷാം ദേഹി ച പാർവതി**

അന്നപൂർണേ, എല്ലായ്പ്പോഴും പൂർണ്ണമായിരിയ്ക്കുന്നവ
ളേ, ശങ്കരന്റെ പ്രേയസി, അല്ലെ പാർവതീദേവി, ജ്ഞാനവും
വൈരാഗ്യവും സിദ്ധിയ്ക്കാനുള്ള ഭിക്ഷ നല്കിയാലും.

**മാതാ മേ പാർവതീ ദേവീ പിതാ ദേവോ മഹേശ്വരഃ
ബാസവാഃ ശിവഭക്താശ്ച സ്വദേശോ ഭൂവനത്രയം**

പാർവതീദേവി എന്റെ അമ്മയും, മഹേശ്വരൻ എന്റെ അച്ഛനും
ശിവഭക്തന്മാർ എന്റെ ബന്ധുക്കളും, മൂന്നുലോകവും
സ്വന്തം നാടുമാകുന്നു. ◆

IV.1. സ്തോത്രങ്ങൾ

ജന്മാനേകശതൈഃ സദാദരയുജാ
 ഭക്ത്യാ സമാരാധിതോ
 ഭൈതർവൈദികലക്ഷണേന വിധിനാ
 സന്തുഷ്ടഃ ഈശഃ സ്വയം
 സാക്ഷാച്ഛ്രീഗുരുരൂപമേത്യ കൃപയാ
 ദൃഗ്ഗോചരഃ സൻ പ്രഭുഃ
 തത്ത്വം സാധു വിബോധ്യ താരയതി താൻ
 സംസാരദുഃഖാർണവാത്

സർവവ്യാപകമദിതീയമജരം
 വേദാന്തവിജ്ഞാപിതം
 ദന്ധാഭാസവിവർജിതം ഭവഹരം
 ശാന്തിപ്രദം ദേഹിനാം
 കർമാകർമവികർമഹീനമലം
 ത്രൈതൃണ്യവിച്ഛേദകം
 ധ്യായേത് ബ്രഹ്മ സദാ പ്രശാന്തമനസാ
 ഭക്ത്യാ ച സശ്രദ്ധയാ

നിത്യസമർപ്പണം

**അയം ദാനകാലസ്തപഹം ദാനപാത്രം
ഭവാനേവ ദാതാ ത്വന്യം ന യാചേ
ഭവദ്ഭക്തിമേവ സ്ഥിരാം ദേഹി മഹ്യം
കൃപാശീല ശംഭോ കൃതാർഥോസ്ഥി തസ്മാത്**

ഇതുതന്നെ ദാനത്തിനുള്ള കാലം. ഇവനാണ് ദാനത്തിനു പറ്റിയ പാത്രം. അങ്ങുതന്നെ ദാതാവ്. അങ്ങയോടല്ലാതെ ഞാനാരോടും യാചിക്കില്ല. കൃപാശീലനായ ശംഭോ, എനിക്ക് അങ്ങയോട് അചഞ്ചലഭക്തിയെ നൽകിയാലും. അതുകൊണ്ട് ഞാൻ കൃതാർഥനായ്ക്കൊള്ളാം.

**നോ സോദരോ ന ജനകോ ജനനീ ന ജായാ
നൈവാത്മജോ ന ച കുലം വിപുലം ബലം വാ
സംഭൃശ്യതേ ന കില കോപി സഹായകോ മേ
തസ്മാത് ത്വമേവ ശരണം മമ ശംഖപാണേ**

എനിക്ക് സോദരനില്ല, അച്ഛനോ അമ്മയോ ഇല്ല, ഭാര്യയില്ല, പുത്രനില്ല, കുലമോ വിപുലമായ ബലമോ ഇല്ല. എനിക്ക് സഹായകനായി ആരേയും കാണുന്നില്ല. അതിനാൽ ശംഖപാണേ, അങ്ങുതന്നെ എനിക്ക് ശരണം.

IV.2. നാമാവലി

പുണ്യസ്ഥാമിജി രചിച്ച 'നാരായണാശ്രമതപോവനം നാമാവലി' ആവർത്തിച്ചു ജപിയ്ക്കുന്നു.

**ഓം നമഃ സദാശിവായ ഓം നമോ നാരായണായ
ഓം നമഃ സദാശിവായ ഓം നമോ നാരായണായ...**

IV.3. സ്തോത്രങ്ങൾ

കൃഷ്ണോ രക്ഷതു മാം ചരാചരഗുരുഃ
കൃഷ്ണം നമസ്വേ സദാ
കൃഷ്ണേനൈവ സുരക്ഷിതോഹമസകൃത്
കൃഷ്ണായ ദത്തം മനഃ
കൃഷ്ണാദേവ സമുദ്ഭവോ മമ ഗുരോഃ
കൃഷ്ണസ്യ ദാസോഽസ്മ്യഹം
കൃഷ്ണേ ഭക്തിരചഞ്ചലാസ്തു ഭഗവൻ
ഹേ കൃഷ്ണ തുഭ്യം നമഃ

ചരാചരഗുരുവായ കൃഷ്ണൻ എന്നെ രക്ഷിയ്ക്കട്ടെ. ഞാനെപ്പോഴും കൃഷ്ണനെ നമസ്കരിയ്ക്കുന്നു. ഞാൻ വീണ്ടുംവീണ്ടും കൃഷ്ണനാൽ സുരക്ഷിതനാണ്. എന്റെ മനസ്സ് കൃഷ്ണനു നൽകിയിരിയ്ക്കുന്നു. കൃഷ്ണനിൽനിന്നുതന്നെ എന്റെ ഗുരുവിന്റെ ഉദ്ഭവം. കൃഷ്ണന്റെ ദാസനാണ് ഞാൻ. ഭഗവൻ, കൃഷ്ണനിൽ അചഞ്ചലമായ ഭക്തി ഉണ്ടാകട്ടെ. കൃഷ്ണ, അങ്ങയ്ക്കു നമസ്കാരം.

സർവഭൂതാത്മഭൂതസ്ഥം സർവാധാരം സനാതനം
സർവകാരണകർതാരം നിദാനം പ്രകൃതേഃ പരം
നിരാമയം നിരാഭാസം നിരവദ്യം നിരഞ്ജനം
മനസാ ശിരസാ നിത്യം പ്രണമാമി രഘുത്തമം

എല്ലാ ഭൂതങ്ങളിലും ആത്മാവും, എല്ലാറ്റിന്റേയും ആധാരവും, ശാശ്വതവും, എല്ലാ കാരണങ്ങളേയും രചിയ്ക്കുന്നവനും, സർവാധിഷ്ഠാനവും, പ്രകൃതിയ്ക്കുപരിയും, പീഡയേശാത്തവനും, ആഭാസഹീനനും, ശ്രേഷ്ഠനും, കറകളില്ലാത്തവനുമായ ശ്രീ രഘുത്തമനെ മനസ്സുകൊണ്ടും ശിരസ്സുകൊണ്ടും ഞാൻ നമസ്കരിയ്ക്കുന്നു.

IV.4. നാമാവലി

മഹാമന്ത്രജപം

ഹരേ രാമ ഹരേ രാമ രാമ രാമ ഹരേ ഹരേ
ഹരേ കൃഷ്ണ ഹരേ കൃഷ്ണ കൃഷ്ണ കൃഷ്ണ ഹരേ ഹരേ

IV.5. സ്തോത്രങ്ങൾ (ശ്ലോകങ്ങൾ)

വന്ദേ ഗുരുണാം ചരണാരവിന്ദേ
സന്ദർശിതസാന്ധ്യസുഖാവബോധേ
ജനസ്യ യേ ജാങ്ഗുലികായമാനേ
സംസാരഹാലാഹലമോഹശാന്തൈ

മദീയഹൃദയാകാശേ ചിദാനന്ദമയോ ഗുരുഃ
ഉദേത്യ സതതം സമ്യഗജ്ഞാനതിമിരാരുണഃ

സ്വാരാജ്യസാമ്രാജ്യവിഭൂതിരേഷാ
വേദക്യപാശ്രീമഹിമപ്രസാദാത്
പ്രാപ്താ മയാ ശ്രീഗുരുവേ മഹാത്മനേ
നമോ നമസ്തോസ്തു പുനർനമോസ്തു

ആരുടെ കൃപാമഹിമപ്രസാദത്താലാണോ തന്നുൾ
സാമ്രാജ്യമെന്ന മഹദ്ദൈശ്വര്യം ഞാൻ പ്രാപിച്ചത്, മഹാ
ത്മാവായ ആ ശ്രീഗുരുവിന്നു വീണ്ടുംവീണ്ടും നമസ്കാരം
ഭവിയ്ക്കട്ടെ.

നമസ്തസ്മൈ സദൈകസ്മൈ
കസ്മൈചിന്ദഹസേ നമഃ
യദേതദിശ്വരൂപേണ
രാജതേ ഗുരുരാജ തേ

സന്ധ്യാഭജനം

സദാ ഏകരൂപവും അനിർവചനീയവും ചിന്തഹീനമായ അങ്ങാണ് ഈ വിശ്വമായി പ്രകാശിച്ച്കുന്നത്. ഗുരുരാജനായ അങ്ങയ്ക്കു നമസ്കാരം.

**യോഗന്തഃപ്രവിശ്യ മമ വാചമിമാം പ്രസുപ്താം
സംജീവയത്യഖിലശക്തിധരഃ സ്വധാർമ്മ്നാ
അന്യാംശ്ച ഹസ്തചരണശ്രവണതഗാദീൻ
പ്രാണാൻ നമോ ഭഗവതേ പുരുഷായ തുഭ്യം**

അനന്തം:

യഃ അഖിലശക്തിധരഃ മമ അന്തഃ പ്രവിശ്യ ഇമാം പ്രസുപ്താം വാചം അന്യാൻ ഹസ്തചരണശ്രവണതഗാദീൻ പ്രാണാൻ ച സ്വധാർമ്മ്നാ സംജീവയതി ഭഗവതേ പുരുഷായ തുഭ്യം നമഃ അർഥം:

സർവശക്തനായ ആരാണോ എന്റെ ഉള്ളിൽ പ്രവേശിച്ച് ഉറങ്ങിക്കിടക്കുന്ന വാക്കിനെ സ്വസാനിധ്യത്താൽ ഉണർത്തുന്നത്, കൈ, കാല്, ചെവി, ത്വക്കു മുതലായ വയേയും പ്രാണനേയും സംജീവമാക്കുന്നത്, ഭഗവാനും പുരുഷനുമായ അങ്ങയ്ക്കു നമസ്കാരം.

**നമോ നമോ വാങ്മനസാതിഭ്യമയേ
നമോ നമോ വാങ്മനസൈകഭ്യമയേ
നമോ നമോനന്തമഹാവിഭ്യതയേ
നമോ നമോനന്തദൈവൈകസിന്ധവേ (2 പ്രാവശ്യം)**

വാക്കിനും മനസ്സിനും അതീതനായവനു നമസ്കാരം നമസ്കാരം. വാങ്മനസ്സുകൾക്ക് അധിഷ്ഠാനമായവനു നമസ്കാരം നമസ്കാരം. അനന്തമഹാവിഭ്യതിയായവനു നമസ്കാരം നമസ്കാരം. അന്തമില്ലാത്ത ദയാസമുദ്രത്തിനു നമസ്കാരം നമസ്കാരം.

നിത്യസമർപ്പണം

**നാസ്ഥാ ധർമ്മേ ന വസുനിചയേ നൈവ കാമോപഭോഗേ
യദ്ഭവ്യം തദ്ഭവതു ഭഗവൻ പൂർവകർമാനുരൂപം
ഹ്യേതത് പ്രാർഥ്യം മമ ബഹുമതം ജന്മജന്മാന്തരേപി
ത്വത്പാദാംഭോരുഹയുഗഗതാ നിശ്ചലാ ഭക്തിരസ്തു**

അന്വയം:

ധർമ്മേ വസുനിചയേ കാമോപഭോഗേ മമ ആസ്ഥാ ന (അസ്തി). ഭഗവൻ പൂർവകർമാനുരൂപം യദ് ഭവ്യം തദ് ഭവതു. മമ ഏതത് പ്രാർഥ്യം ബഹുമതം ഹി. ജന്മ ജന്മാന്തരേ അപി ത്വത്പാദാംഭോരുഹയുഗഗതാ നിശ്ചലാ ഭക്തിഃ അസ്തു.

അർഥം:

ധർമ്മത്തിലും വസ്തുവകകളിലും കാമഭോഗങ്ങളിലും എ നിയ്ക്കു രുചിയില്ല. ഭഗവൻ, പൂർവകർമ്മങ്ങളനുസരിച്ച് എന്തു ണ്ടാകാനുണ്ടോ അതു ഭവിയ്ക്കട്ടെ. പക്ഷേ എനിയ്ക്ക് ഉത്കടമായ ഒരു പ്രാർഥനയുണ്ട്: ജന്മജന്മാന്തരങ്ങളിലും അങ്ങയുടെ പാദപദ്മങ്ങളിൽ അചഞ്ചലഭക്തി ഉണ്ടാകണേ.

**ഹര ത്വം സംസാരം ദ്രുതതരമസാരം സുരപതേ
ഹര ത്വം പാപാനാം വിതതിമപരാം യാദവപതേ
അഹോ ദീനാനാഥം നിഹിതമചലം നിശ്ചിതപദം
ജഗന്നാഥസ്വാമീ നയനപഥഗാമീ ഭവതു മേ**

ദേവദേവ, സാരഹീനമായ ഈ സംസാരത്തെ നീ എത്ര യുംവേഗം ഹരിച്ചാലും. യാദവപതേ, അന്തമില്ലാത്ത പാപ ക്കൂട്ടത്തെയും ഹരിയ്ക്കുക. ദീനന്മാർക്കുള്ള ഉറച്ച ആശ്രയകേന്ദ്രമായ ജഗന്നാഥസ്വാമി എന്റെ കണ്ണുകൾക്കു മുമ്പിൽ നടക്കുമാറാകട്ടെ.

സന്ധ്യാഭജനം

**ഭോഗേ രോഗഭയം കുലേ ച്യുതിഭയം
വിത്തേ നൃപാലാർഭയം
മാനേ ദൈന്യഭയം ബലേ രിപുഭയം
രുപേ ജരായാ ഭയം
ശാസ്ത്രേ വാദിഭയം ഗുണേ വലഭയം
കായേ കൃതാന്താർഭയം
സർവം വസ്തു ഭയാനൃപിതം ഭൂവി നൃണാം
വൈരാഗ്യമേവാഭയം**

ഇന്ദ്രിയഭോഗങ്ങളിൽ രോഗഭയം, കുലാഭിമാനത്തിൽ വീഴ്ച
ഭയം, ധനത്തിൽ സർക്കാരിൽനിന്നുള്ള ഭയം, മാനുതയിൽ
ദൈന്യഭയം, ദേഹബലത്തിൽ ശത്രുഭയം, സൗന്ദര്യത്തിൽ
ജരാഭയം, ശാസ്ത്രജ്ഞാനത്തിൽ വാദിഭയം, ഗുണസമ്പന്ന
തയിൽ ദുഷ്ടന്മാരിൽനിന്നുള്ള ഭയം, ദേഹത്തിൽ കാലഭയം.
സർവസ്തുവും ഭയംകലർന്നതുതന്നെ. ഭൂമിയിൽ മനുഷ്യർക്കു
വൈരാഗ്യംമാത്രമേ അഭയമായുള്ളൂ.

**നാന്യാ സ്വപുഹാ രഘുപതേ ഹൃദയേസ്ഥദീയേ
സത്യം വദാമി ച ഭവാനഖിലാന്തരാത്മാ
ഭക്തിം പ്രയച്ഛൂ രഘുപുംഗവ നിർഭരാം മേ
കാമാദിദോഷരഹിതം കുരു മാനസം ച**

അന്വയം:

ഹേ രഘുപതേ, അസ്ഥദീയേ ഹൃദയേ അന്യാ
സ്വപുഹാ ന, അഹം സത്യം വദാമി, ഭവാനു അഖിലാന്തരാത്മാ.
രഘുപുംഗവ മേ നിർഭരാം ഭക്തിം പ്രയച്ഛൂ, മാനസം കാമാ
ദിദോഷരഹിതം കുരു ച .

അർത്ഥം:

രഘുപതേ, എന്റെ ഹൃദയത്തിൽ മറ്റൊരാൾക്കുവുമില്ല.
ഞാൻ സത്യമാണ് പറയുന്നത്. അഖിലാന്തരാത്മാവാണ്

നിത്യസമർപ്പണം

അങ്ങ്. രഘുകുലശ്രേഷ്ഠ, എനിയ്ക്കു നിറഞ്ഞ ഭക്തി അരുളൂ. എന്റെ മനസ്സിനെ കാമാദിദോഷമില്ലാത്തതാക്കുക.

**സത്യേന ലഭ്യസ്തപസാ ഹ്യേഷ ആത്മാ
സമ്യക്ജ്ഞാനേന ബ്രഹ്മചര്യേണ നിത്യം
അന്തഃശരീരേ ജ്യോതിർമയോ ഹി ശുഭ്രോ
യം പശ്യന്തി യതയഃ ക്ഷീണദോഷാഃ**

അനന്തരം:

ഏഷ ജ്യോതിർമയഃ ശുഭ്രഃ ആത്മാ സത്യേന
തപസാ സമ്യക്ജ്ഞാനേന ബ്രഹ്മചര്യേണ ച ലഭ്യഃ.
യം ക്ഷീണദോഷാഃ യതയഃ അന്തഃശരീരേ നിത്യം പശ്യന്തി.

അർഥം:

കാമാദിദോഷങ്ങളുകുന്ന യതികൾ ദേഹത്തിനുള്ളിൽ
ജ്യോതിർമയനായി ശുദ്ധനായി ആരെ കാണുന്നുവോ, ആ
ഈ ആത്മാ സത്യത്താലും തപസ്സാലും സമ്യക്ജ്ഞാ
നത്താലും ബ്രഹ്മചര്യംകൊണ്ടും ലഭിയ്ക്കേണ്ടവനാണ്.

**വിശുദ്ധസത്ത്വസ്യ ഗുണാഃ പ്രസാദഃ
സ്വാത്മാനുഭൃതിഃ പരമാ പ്രശാന്തിഃ
ത്യപ്തിഃ പ്രഹർഷഃ പരമാത്മനിഷ്ഠാ
യയാ സദാനന്ദരസം സമൃച്ഛതി**

മനസ്സ് ശുദ്ധമായവന്റെ ഗുണങ്ങളാണ് പ്രസന്നത, സ്വാത്മാ
നുഭവം, പരമശാന്തി, ത്യപ്തി, സന്തോഷം, പരമാത്മനിഷ്ഠ
എന്നിവ. ഈ നിഷ്ഠയാലാണ് സത്തിൽനിന്നുള്ള ആനന്ദരസം
നൂണയുന്നത്.

**നിത്യോത്സവോ ഭവേത്തേഷാം
നിത്യശ്രീർനിത്യമംഗലം
യേഷാം ഹൃദിസ്ഥോ ഭഗവാൻ
മങ്ഗലായതനം ഹരിഃ**

അനന്തം:

യേഷാം മങ്ഗലായതനം ഭഗവാൻ ഹരിഃ ഹൃദിസ്ഥഃ
തേഷാം നിത്യോത്സവഃ നിത്യശ്രീഃ നിത്യമംഗലം ഭവേത്.

അർഥം:

ആരാരുടെ ഹൃദയങ്ങളിലാണോ മംഗളസ്മരണപരമായ ഭഗ
വാൻ ഹരി സ്ഥിതിചെയ്യുന്നത്, അവർക്ക് എന്നും ഉത്സവം,
എന്നും ഐശ്വര്യം, എല്ലായ്പ്പോഴും മംഗളം ഭവിയ്ക്കുന്നു.

**ന ധർമ്മനിഷ്ഠോസ്ഥി ന ചാത്മവേദീ
ന ഭക്തിമാംസ്ത്വചരണാരവിന്ദേ
അകിംചനോന്യന്യഗതിഃ ശരണ്യം
ത്വത്പാദമൂലം ശരണം പ്രപദ്യേ**

അനന്തം:

അഹം ധർമ്മനിഷ്ഠഃ ന അസ്ഥി, ന ച ആത്മവേദീ, ത്വചര
ണാരവിന്ദേ ന ഭക്തിമാൻ, അകിംചനഃ അന്യന്യഗതിഃ
അഹം ശരണ്യം ത്വത്പാദമൂലം ശരണം പ്രപദ്യേ.

അർഥം:

ഞാൻ ധർമ്മനിഷ്ഠനല്ല, ആത്മജ്ഞാനിയുമല്ല, അങ്ങയുടെ
പാദാരവിന്ദങ്ങളിൽ ഭക്തിയുള്ളവനല്ല. ഒരു സമ്പത്തു
മില്ലാതെ അന്യഗതിയൊന്നുമില്ലാത്ത ഞാൻ ശരണമരൂ
ളുന്ന അങ്ങയുടെ പാദമൂലത്തെ ശരണം പ്രാപിയ്ക്കുന്നു.

IV.6. ഉപസംഹാരശ്ലോകങ്ങൾ

**സർവേ ഭവന്തു സുഖിനഃ
സർവേ സന്തു നിരാമയാഃ
സർവേ ഭദ്രാണി പശ്യന്തു
മാ കശ്ചിത് ദുഃഖഭാക് ഭവേത്**

എല്ലാവരും സുഖികളാകണമെന്നും, എല്ലാവരും അനാരോഗ്യമില്ലാത്തവരാകണമെന്നും, എല്ലാവരും മംഗളങ്ങൾ ദർശിക്കണമെന്നും, ആരുമൊന്നും ദുഃഖപാത്രമാകരുതെന്നും ആശംസിക്കുന്നു.

**ദുർജനഃ സജ്ജനോ ഭൂയാത്
സജ്ജനഃ ശാന്തിമാപ്നുയാത്
ശാന്തോ മുച്യേത ബന്ധേഭ്യോ
മുക്തശ്ചാന്യാൻ വിമോചയേത്**

ദുർജനങ്ങൾ സജ്ജനങ്ങളാകണമെന്നും, സജ്ജനങ്ങൾ ശാന്തി പ്രാപിക്കണമെന്നും, ശാന്തരായവർ സർവബന്ധനങ്ങളിൽ നിന്നും മുക്തരാകണമെന്നും, മുക്തരായവർ അന്യരേയും മോചിപ്പിക്കുമാറാകണമെന്നും ആശംസിക്കുന്നു.

**കാലേ വർഷതു പർജന്യഃ
പൃഥിവീ സസ്യശാലിനീ
ദേശോഽയം ക്ഷോഭരഹിതഃ
സജ്ജനാഃ സന്തു നിർഭയാഃ**

യഥാകാലം വർഷമുണ്ടാകട്ടെ, ഭൂമി സസ്യസമൃദ്ധമാകട്ടെ, ഈ ദേശം ക്ഷോഭരഹിതമാകട്ടെ, സജ്ജനങ്ങൾ നിർഭയരാകട്ടെ.

സന്ധ്യാഭജനം

**സ്വസ്തി പ്രജാഭ്യഃ പരിപാലയന്താം
ന്യാത്യേന മാർഗ്ഗേണ മഹീം മഹീശാഃ
ഗോബ്രാഹ്മണേഭ്യഃ ശുഭമസ്തു നിത്യം
ലോകാഃ സമസ്താഃ സുഖിനോ ഭവന്തു**

അനന്തം:

പ്രജാഭ്യഃ സ്വസ്തിഃ അസ്തു. മഹീശാഃ മഹീം ന്യാത്യേന മാർഗ്ഗേണ പരിപാലയന്താം. ഗോബ്രാഹ്മണേഭ്യഃ നിത്യം ശുഭം അസ്തു. സമസ്താഃ ലോകാഃ സുഖിനോഃ ഭവന്തു.

അർഥം:

പ്രജകൾക്കു മംഗളമുണ്ടാകട്ടെ, ഭരണാധികാരികൾ ഭൂമിയെ ന്യായമായ രീതിയിൽ പരിപാലിയ്ക്കട്ടെ. ഗോക്കൾക്കും ബ്രാഹ്മണർക്കും നിത്യം ശുഭം ഉണ്ടാകട്ടെ. ലോകരെല്ലാം സുഖികളാകട്ടെ.

**അസതോ മാ സർഗമയ
തമസോ മാ ജ്യോതിർഗമയ
മൃത്യോർമാ അമൃതം ഗമയ
ഹരിഃ ഓം ശാന്തിഃ ശാന്തിഃ ശാന്തിഃ**

എന്നെ അസത്തിൽനിന്നു സത്തിലേയ്ക്കും, ഇരുട്ടിൽനിന്നു പ്രകാശത്തിലേയ്ക്കും, മരണത്തിൽനിന്ന് അമൃതത്തിലേയ്ക്കും നയിയ്ക്കണേ.

പരിശിഷ്ടം 1

അഷ്ടോത്തരശതനാമാവലി

പുഷ്പസ്വാമിജിയുടെ ഗുണവിശേഷങ്ങൾ ഉൾക്കൊള്ളിച്ചുകൊണ്ട് സ്വാമിജിയുടെ ശിഷ്യൻ രചിച്ച ഈ 108 നാമാവലി ചൊല്ലിക്കൊണ്ടാണ് പുഷ്പഗുരുദേവിനു വിശേഷാവസരങ്ങളിൽ പാദപൂജ നടത്തുന്നത്.

ഓം ശ്രീപരമഹംസകരകമലസംജാത അസ്ഥി ശ്രീഗുരുഭ്യോ നമഃ	1
ഓം അകിംചനായ നമഃ	2
ഓം അഖണ്ഡമണ്ഡലാകാരായ നമഃ	3
ഓം അജായ നമഃ	4
ഓം അജ്ഞാനഹരണായ നമഃ	5
ഓം അധിയജ്ഞായ നമഃ	6
ഓം അനന്തായ നമഃ	7
ഓം അനാദിനിധനായ നമഃ	8
ഓം അമരായ നമഃ	9
ഓം അമൃതാത്മനേ നമഃ	10
ഓം അത്യാശ്രമിണേ നമഃ	11
ഓം അവ്യയായ നമഃ	12
ഓം ആനന്ദമൂർത്തയേ നമഃ	13
ഓം ആത്മക്രീഡായ നമഃ	14
ഓം ആത്മസംസ്ഥിതായ നമഃ	15
ഓം ആർതജനപരിത്രാണപരായണായ നമഃ	16

ശ്രീപരമഹംസകരകമലത്തിൽനിന്നുദ്ഭവിച്ച, ഞങ്ങളുടെ
ശ്രീഗുരുവിന്നു നമസ്കാരം.

ഒരു ഭൗതികസമ്പത്തുമില്ലാത്തവന്നു നമസ്കാരം.

സമസ്തപ്രപഞ്ചസ്വരൂപന്നു നമസ്കാരം.

ജനനരഹിതന്നു നമസ്കാരം.

അജ്ഞാനത്തെ ഇല്ലാതാക്കുന്നവന്നു നമസ്കാരം.

യജ്ഞസ്വരൂപന്നു നമസ്കാരം.

അന്തമില്ലാത്തവന്നു നമസ്കാരം.

ആദിയും നാശവുമില്ലാത്തവന്നു നമസ്കാരം.

മരണമില്ലാത്തവന്നു നമസ്കാരം.

അമൃതസ്വരൂപന്നു നമസ്കാരം.

എല്ലാ ആശ്രമങ്ങൾക്കും ഉപരിയായവന്നു നമസ്കാരം.

നാശമില്ലാത്തവന്നു നമസ്കാരം.

ആനന്ദസ്വരൂപന്നു നമസ്കാരം.

ആത്മാവിൽ വിനോദിയ്ക്കുന്നവന്നു നമസ്കാരം.

ആത്മാവിൽ നന്നേ ഉറച്ചിരിയ്ക്കുന്നവന്നു നമസ്കാരം.

ദുഃഖിതരെ എല്ലാവിധത്തിലും രക്ഷിയ്ക്കുന്നതിൽ
മുഴുകിയവന്നു നമസ്കാരം.

നിത്യസമർപ്പണം

ഓം ആശുതോഷിണേ നമഃ	17
ഓം കർമ്മയോഗിണേ നമഃ	18
ഓം കൂടസ്ഥായ നമഃ	19
ഓം കൈവല്യാനുഭവപ്രദായകായ നമഃ	20
ഓം കാര്യകാരണരൂപായ നമഃ	21
ഓം ഗുരുമൂർത്തയേ നമഃ	22
ഓം ഗുരുശ്രേഷ്ഠായ നമഃ	23
ഓം ഗുണസിന്ധവേ നമഃ	24
ഓം ചൈതന്യമൂർത്തയേ നമഃ	25
ഓം ചിദ്ഘനായ നമഃ	26
ഓം ജരാമരണവർജ്ജിതായ നമഃ	27
ഓം ജിതേന്ദ്രിയായ നമഃ	28
ഓം ജീവന്മൂക്തായ നമഃ	29
ഓം അനാനഗമ്യായ നമഃ	30
ഓം അനാനപൂർണായ നമഃ	31
ഓം അനാനപ്രഭായ നമഃ	32
ഓം അനാനഭാസ്കരായ നമഃ	33
ഓം ത്രിഗുണാതീതായ നമഃ	34
ഓം ദയാസാഗരായ നമഃ	35
ഓം ദയാമൂർത്തയേ നമഃ	36
ഓം ദക്ഷിണാമൂർതിസ്വരൂപായ നമഃ	37

എളുപ്പം പ്രസാദിയ്ക്കുന്നവന്നു നമസ്കാരം.
കർമയോഗിയ്ക്കു നമസ്കാരം.
ഇളക്കമില്ലാത്തവന്നു നമസ്കാരം.
മോക്ഷാനുഭവം നല്കുന്നവന്നു നമസ്കാരം.
കാര്യകാരണരൂപിയ്ക്കു നമസ്കാരം.
ഗുരുസ്വരൂപന്നു നമസ്കാരം
ഗുരുശ്രേഷ്ഠന്നു നമസ്കാരം.
ഗുണമൂല്യസമുദ്രമായവന്നു നമസ്കാരം.
ചൈതന്യമൂർത്തിയ്ക്കു നമസ്കാരം.
ചിദ്ഘനന്നു നമസ്കാരം.
ജരാമരണമില്ലാത്തവന്നു നമസ്കാരം.
ഇന്ദ്രിയവിജയിയ്ക്കു നമസ്കാരം.
ജീവന്മുക്തന്നു നമസ്കാരം.
ജ്ഞാനഗമ്യന്നു നമസ്കാരം.
ജ്ഞാനംനിറഞ്ഞവന്നു നമസ്കാരം.
ജ്ഞാനപ്രഭയുള്ളവന്നു നമസ്കാരം.
ജ്ഞാനസൂര്യന്നു നമസ്കാരം.
മൂന്നു ഗുണങ്ങൾക്കും അതീതനായവന്നു നമസ്കാരം.
ദയാസമുദ്രത്തിന്നു നമസ്കാരം
ദയാമൂർത്തിയ്ക്കു നമസ്കാരം.
ദക്ഷിണാമൂർത്തിരൂപന്നു നമസ്കാരം.

നിത്യസമർപ്പണം

ഓം ദ്വന്ദ്വരഹിതായ നമഃ	38
ഓം ധർമ്മാധർമ്മവിവർജ്ജിതായ നമഃ	39
ഓം നിർഗുണായ നമഃ	40
ഓം നിത്യബോധായ നമഃ	41
ഓം നിത്യായ നമഃ	42
ഓം നിരപേക്ഷായ നമഃ	43
ഓം നിരീഹായ നമഃ	44
ഓം നിസ്സ്പൃഹായ നമഃ	45
ഓം നിഃശ്രേയസനിയയേ നമഃ	46
ഓം നിത്യാനിത്യവിവേകപ്രബോധകായ നമഃ	47
ഓം പരബ്രഹ്മണേ നമഃ	48
ഓം പരതത്ത്വപ്രബോധകായ നമഃ	49
ഓം പ്രസന്നവദനായ നമഃ	50
ഓം പരാത്പരായ നമഃ	51
ഓം പവിത്രതാസ്മരൂപിണേ നമഃ	52
ഓം പരിപൂർണ്ണസ്മരൂപായ നമഃ	53
ഓം പരിവ്രാജകായ നമഃ	54
ഓം പരമാത്മനേ നമഃ	55
ഓം പാവനായ നമഃ	56
ഓം പുരുഷോത്തമായ നമഃ	57
ഓം പ്രേമസ്മരൂപായ നമഃ	58

ദന്ധങ്ങളേശാത്തവന്നു നമസ്കാരം.
ധർമ്മാധർമ്മങ്ങൾക്കുപരിയായവന്നു നമസ്കാരം.
നിർഗുണനായവന്നു നമസ്കാരം.
നിത്യബോധന്നു നമസ്കാരം.
നിത്യന്നു നമസ്കാരം.
അപേക്ഷയില്ലാത്തവന്നു നമസ്കാരം.
ആഗ്രഹമില്ലാത്തവന്നു നമസ്കാരം.
സ്വപുഹയില്ലാത്തവന്നു നമസ്കാരം.
മോക്ഷനിധിക്ക് നമസ്കാരം.
നിത്യാനിത്യവിവേകം ഓതിത്തരുന്നവന്നു നമസ്കാരം.
പരബ്രഹ്മത്തിന്നു നമസ്കാരം.
പരമതത്ത്വം ഉദ്ബോധിപ്പിയ്ക്കുന്നവന്നു നമസ്കാരം.
പ്രസന്നമുഖന്നു നമസ്കാരം.
പരത്തേക്കാൾ പരനായവന്നു നമസ്കാരം.
പവിത്രത രൂപമായുള്ളവന്നു നമസ്കാരം.
പരിപൂർണ്ണസ്വരൂപന്നു നമസ്കാരം.
പരിവ്രജനം ചെയ്യുന്നവന്നു നമസ്കാരം.
പരമാത്മാവിന്നു നമസ്കാരം.
പാവനന്നു നമസ്കാരം.
പുരുഷോത്തമന്നു നമസ്കാരം.
പ്രേമസ്വരൂപന്നു നമസ്കാരം.

നിത്യസമർപ്പണം

ഓം ബ്രഹ്മവിദ്യാപ്രചാരകായ നമഃ	59
ഓം ബ്രഹ്മാനന്ദപ്രദായകായ നമഃ	60
ഓം ഭഗവന്നാമപാരായണപ്രിയായ നമഃ	61
ഓം ഭക്താഭീഷ്ടപ്രദായകായ നമഃ	62
ഓം ഭക്തിജ്ഞാനവർധകായ നമഃ	63
ഓം ഭാഗവതധർമ്മപ്രചാരകായ നമഃ	64
ഓം ഭാവാതീതായ നമഃ	65
ഓം മുക്തിപ്രദാത്രേ നമഃ	66
ഓം മോക്ഷമാർഗപ്രദർശകായ നമഃ	67
ഓം യതീശ്വരായ നമഃ	68
ഓം യുവജനഹിതജാഗരുകായ നമഃ	69
ഓം യോഗീന്ദ്രായ നമഃ	70
ഓം ലോകനാഥായ നമഃ	71
ഓം ലോകസംഗ്രഹകാംക്ഷിണേ നമഃ	72
ഓം വേദാന്തതത്ത്വപ്രബോധകായ നമഃ	73
ഓം വിദ്യാസ്വരൂപിണേ നമഃ	74
ഓം വിവേകചക്ഷുഷേ നമഃ	75
ഓം വിവേകവൈരാഗ്യനിയയേ നമഃ	76
ഓം വിശ്വബന്ധവേ നമഃ	77
ഓം ശാശ്വതായ നമഃ	78
ഓം ശിവാത്മനേ നമഃ	79

അഷ്ടോത്തരശതനാമാവലി

ബ്രഹ്മവിദ്യ പ്രചരിപ്പിയ്ക്കുന്നവന്നു നമസ്കാരം
ബ്രഹ്മാനന്ദം നല്കുന്നവന്നു നമസ്കാരം
ഭഗവന്നാമപാരായണപ്രിയന്നു നമസ്കാരം.
ഭക്തന്റെ അഭീഷ്ടങ്ങൾ നിറവേറ്റുന്നവന്നു നമസ്കാരം.
ഭക്തിയും ജ്ഞാനവും വർദ്ധിപ്പിയ്ക്കുന്നവന്നു നമസ്കാരം.
ഭാഗവതധർമ്മം പ്രചരിപ്പിയ്ക്കുന്നവന്നു നമസ്കാരം.
ഭാവങ്ങൾക്കതീതനായവന്നു നമസ്കാരം.
മുക്തിനല്കുന്നവന്നു നമസ്കാരം.
മോക്ഷമാർഗ്ഗം കാട്ടിത്തരുന്നവന്നു നമസ്കാരം.
സംന്യാസിവര്യന്നു നമസ്കാരം.
യുവജനഹിതത്തിൽ ജാഗരൂകനായവന്നു നമസ്കാരം.
യോഗീന്ദ്രന്നു നമസ്കാരം.
ലോകനാഥന്നു നമസ്കാരം.
ലോകമംഗളം ആഗ്രഹിയ്ക്കുന്നവന്നു നമസ്കാരം.
വേദാന്തതത്ത്വം മനസ്സിലാക്കിത്തരുന്നവന്നു നമസ്കാരം.
വിദ്യാസ്വരൂപന്നു നമസ്കാരം.
വിവേകമാകുന്ന കണ്ണുള്ളവന്നു നമസ്കാരം.
വിവേകവൈരാഗ്യനിധിയ്ക്കു നമസ്കാരം.
വിശ്വബന്ധുവിന്നു നമസ്കാരം.
എന്നും നിലനില്ക്കുന്നവന്നു നമസ്കാരം.
മംഗളാത്മാവിന്നു നമസ്കാരം.

നിത്യസമർപ്പണം

ഓം ശിവായ നമഃ	80
ഓം ശുദ്ധായ നമഃ	81
ഓം ശുഭാങ്ഗായ നമഃ	82
ഓം ശുഭേക്ഷണായ നമഃ	83
ഓം ശ്രീശങ്കരാചാര്യഗുരുപരമ്പരാനുവർതിനേ നമഃ	84
ഓം സജ്ജനഹിതൈഷിണേ നമഃ	85
ഓം സച്ചിദാനന്ദസ്വരൂപിണേ നമഃ	86
ഓം സച്ചിതസുഖാത്മനേ നമഃ	87
ഓം സത്സംഗപോഷകായ നമഃ	88
ഓം സതാം ഗതയേ നമഃ	89
ഓം സത്യാനന്ദസ്വരൂപായ നമഃ	90
ഓം സദാചാരതത്പരായ നമഃ	91
ഓം സദാനന്ദായ നമഃ	92
ഓം സദാശിവായ നമഃ	93
ഓം സദൈകരൂപായ നമഃ	94
ഓം സംപൂർണായ നമഃ	95
ഓം സമദർശിനേ നമഃ	96
ഓം സംയമിനേ നമഃ	97
ഓം സർവഭൂതാത്മനേ നമഃ	98
ഓം സർവസംഗവിവർജിതായ നമഃ	99
ഓം സർവാത്മനേ നമഃ	100

ശിവന്നു നമസ്കാരം.
ശുദ്ധന്നു നമസ്കാരം.
ശുഭശരീരന്നു നമസ്കാരം.
മംഗളവീക്ഷണന്നു നമസ്കാരം.
ശ്രീശങ്കരാചാര്യഗുരുപരമ്പര തുടരുന്നവന്നു നമസ്കാരം.
സജ്ജനഹിതം ഇച്ഛിയ്ക്കുന്നവന്നു നമസ്കാരം.
സച്ചിദാനന്ദസ്വരൂപിയ്ക്കു നമസ്കാരം.
സച്ചിത്സുഖാത്മാവിന്നു നമസ്കാരം.
സത്സംഗം പോഷിപ്പിയ്ക്കുന്നവന്നു നമസ്കാരം.
സജ്ജനങ്ങളുടെ ഗതിയായുള്ളവന്നു നമസ്കാരം.
സത്യാനന്ദസ്വരൂപന്നു നമസ്കാരം.
സദാചാരത്തിൽ താത്പര്യമുള്ളവന്നു നമസ്കാരം.
സദാ ആനന്ദരൂപിയായവന്നു നമസ്കാരം.
സദാ മംഗളരൂപം പുണ്ടിരിയ്ക്കുന്നവന്നു നമസ്കാരം.
സന്മാത്രമൂർത്തിയ്ക്കു നമസ്കാരം.
പരിപൂർണന്നു നമസ്കാരം.
സമത്വദർശനമുള്ളവന്നു നമസ്കാരം.
ഇന്ദ്രിയമനസ്സുകളെ അടക്കിയവന്നു നമസ്കാരം.
എല്ലാ ഭൂതങ്ങളുടേയും ആത്മാവിന്നു നമസ്കാരം.
സർവസംഗവർജിതന്നു നമസ്കാരം.
സർവാത്മാവിന്നു നമസ്കാരം.

നിത്യസമർപ്പണം

ഓം സംസാരാർണവസേതവേ നമഃ	101
ഓം സാകാരനിരാകാരവർജിതായ നമഃ	102
ഓം സാധുജന്മസ്വലായ നമഃ	103
ഓം സ്ഥിതധിയേ നമഃ	104
ഓം സ്വതന്ത്രായ നമഃ	105
ഓം സ്വസ്വരൂപപ്രകാശകായ നമഃ	106
ഓം ക്ഷേത്രജ്ഞായ നമഃ	107
ഓം നാരായണാശ്രമതപോവനപ്രതിഷ്ഠാപക-	

ശ്രീ ഭൃമാനന്ദതീർഥപാദേഭ്യോ നമഃ 108

ഹരിഃ ഓം തത് സത്

അഷ്ടോത്തരശതനാമാവലി

സംസാരസമുദ്രം കടക്കാൻ ഹേതുവായവന്നു നമസ്കാരം.

സാകാരനിരാകാരരഹിതന്നു നമസ്കാരം.

സജ്ജനങ്ങളെ ഇഷ്ടപ്പെടുന്നവന്നു നമസ്കാരം.

ഉറച്ച ബുദ്ധിയുള്ളവന്നു നമസ്കാരം.

സ്വതന്ത്രന്നു നമസ്കാരം.

സ്വന്തം രൂപത്തെ പ്രകാശിപ്പിയ്ക്കുന്നവന്നു നമസ്കാരം.

ക്ഷേത്രജ്ഞന്നു നമസ്കാരം.

നാരായണാശ്രമതപോവനം സ്ഥാപിച്ച

ശ്രീ ഭൃമാനന്ദതീർഥപാദങ്ങൾക്കു നമസ്കാരം.

ഹരിഃ ഓം തത് സത്

പരിശിഷ്ടം 2

ശ്രീമദ്ഭഗവദ്ഗീത : 15-ാം അധ്യായം

ഓം ശ്രീ പരമാത്മനേ നമഃ

അഥ പഞ്ചദശോധ്യായഃ

ശ്രീഭഗവാനുവാച

ഊർധ്വമുലമധഃശാഖമശാതഥ പ്രാഹുരവ്യയം
ഛന്ദാംസി യസ്യ പർണാനി യസ്തം വേദ സ വേദവിത് 1

അയശ്ചോർധ്വം പ്രസ്യതാസ്തസ്യ ശാഖാ
ഗുണപ്രവൃദ്ധാ വിഷയപ്രവാലാഃ
അയശ്ച മൂലാന്യനുസന്തതാനി
കർമാനുബന്ധീനി മനുഷ്യലോകേ 2

ന രൂപമന്യേഹ തഥോപലഭ്യതേ
നാന്തോ ന ചാദീരന ച സംപ്രതിഷ്ഠാ
അശ്വതഥമേനം സുവിരുഢമൂല-
മസങ്ഗശസ്ത്രേണ ദൃഢേന ഛിത്താ 3

തതഃ പദം തത്പരിമാർഗിതവ്യം
യസ്മിൻഗതാ ന നിവർതന്തി ഭൂയഃ
തഥേവ ചാദ്യം പുരുഷം പ്രപദ്യേ
യതഃ പ്രവൃത്തിഃ പ്രസ്യതാ പുരാണീ 4

നിർമാനമോഹാ ജിതസങ്ഗദോഷാ
അധ്യാത്മനിത്യം വിനിവൃത്തകാമാഃ
ദന്ദൈർവിമുക്താഃ സുഖദുഃഖസംജ്ഞൈർ-
ഗച്ഛന്ത്യമുഢാഃ പദമവ്യയം തത് 5

ന തദ്ഭാസയതേ സുര്യോ ന ശശാങ്ക്കോ ന പാവകഃ
യദ്ഗതയാ ന നിവർതന്തേ തദ്ധാമ പരമം മമ 6

മമൈവാംശോ ജീവലോകേ ജീവഭൃതഃ സനാതനഃ
മനഃഷഷ്ഠാനീന്ദ്രിയാണി പ്രകൃതിസ്ഥാനി കർഷതി 7

ശരീരം യദവാപ്നോതി യച്ചാപ്യുക്തക്രാമതീശ്വരഃ
ഗൃഹീത്വൈതാനി സംയാതി വായുർഗന്ധാനിവാശയാത് 8

ശ്രോത്രം ചക്ഷുഃ സ്പർശനം ച രസനം ശ്രോണമേവ ച
അധിഷ്ഠായ മനശ്ചായം വിഷയാനുപസേവതേ 9

ഉക്തക്രാമന്തം സ്ഥിതം വാപി ഭൃങ്ജാനം വാ ഗുണാനിതം
വിമുഢാ നാനുപശ്യന്തി പശ്യന്തി ജ്ഞാനചക്ഷുഷഃ 10

യതന്തോ യോഗിനശ്ചൈനം പശ്യന്ത്യാത്മന്യവസ്ഥിതം
യതന്തോപ്യകൃതാത്മാനോ നൈനം പശ്യന്ത്യചേതസഃ 11

യദാദിത്യഗതം തേജോ ജഗദ്ഭാസയത്യേഖിലം
യച്ചന്ദ്രമസി യച്ചാഗൗ തത്തേജോ വിധി മാമകം 12

ഗാമാവിശ്യ ച ഭൃതാനി ധാരയാമ്യഹമോജസാ
പുഷ്ണാമി ചൗഷധീഃ സർവാഃ സോമോ ഭൃതാ രസാത്മകഃ 13

അഹം വൈശ്യാനരോ ഭൃതാ പ്രാണിനാം ദേഹമാശ്രിതഃ
പ്രാണാപാനസമായുക്തഃ പചാമ്യന്നം ചതുർവിധം 14

നിയമസമർപ്പണം

സർവസ്വ ചാഹം ഹൃദി സന്നിവിഷ്ടോ
മത്തഃ സ്മൃതിർജ്ഞാനമപോഹനം ച
വേദൈശ്ച സർവൈരഹമേവ വേദ്യോ
വേദാന്തകൃദ്ദേവീദേവ ചാഹം 15

ദാവിമൗ പുരുഷൗ ലോകേ ക്ഷരശ്ചാക്ഷര ഏവ ച
ക്ഷരഃ സർവാണി ഭൂതാനി കൃടന്മോക്ഷര ഉച്യതേ 16

ഉത്തമഃ പുരുഷസ്തന്യഃ പരമാത്മേത്യുദാഹൃതഃ
യോ ലോകത്രയമാവിശ്യ ബിഭേത്യവ്യയ ഈശ്വരഃ 17

യസ്മാത്ക്ഷരമതീതോഹമക്ഷരാദപി ചോത്തമഃ
അതോസ്തി ലോകേ വേദേ ച പ്രഥിതഃ പുരുഷോത്തമഃ 18

യോ മാമേവമസമ്മുഡോ ജാനാതി പുരുഷോത്തമം
സ സർവവിദ്ഭജേതി മാം സർവഭാവേന ഭാരത 19

ഇതി ഗൃഹ്യതമം ശാസ്ത്രമിദമുക്തം മയാനഘ
ഏതദ്ബുദ്ധ്യാ ബുദ്ധിമാൻസ്യാത്കൃതകൃത്യശ്ച ഭാരത 20

ഓം തത്സദിതി ശ്രീമദ്ഭഗവദ്ഗീതാസുപനിഷത്സു
ബ്രഹ്മവിദ്യായാം യോഗശാസ്ത്രേ
ശ്രീകൃഷ്ണാർജുനസംവാദേ പുരുഷോത്തമയോഗോ നാമ
പഞ്ചദശോധ്യായഃ